

รายงานการวิจัย เรื่อง

ผู้หญิงชนชั้นนำกับการมีอำนาจทางการเมืองเกาหลีใต้

โดย

นางสาวญาดา ปลื้มบุญ

รหัสนักศึกษา 05550653

เสนอ

อาจารย์นาตยา อยู่คง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

รายงานการวิจัย เรื่อง

ผู้หญิงชนชั้นนำกับการมีอำนาจทางการเมืองเกาหลีใต้

โดย

นางสาวญาดา ปลื้มบุญ

รหัสนักศึกษา 05550653

เสนอ

อาจารย์นัตยา อยู่คง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

หัวข้อบทความวิจัย ผู้หญิงชนชั้นนำกับการมีอำนาจทางการเมืองเกาหลีใต้
 ผู้วิจัย นางสาวณาดา ปลื้มบุญ รหัสนักศึกษา 05550653
 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นาคยา อยู่คง
 สาขาวิชา เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
 ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิงชนชั้นนำกับการมีอำนาจทางการเมืองเกาหลีใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบททางสังคมกับการเป็นผู้นำทางการเมืองของสตรีชนชั้นนำของเกาหลีใต้ และเพื่อศึกษาความเป็นผู้หญิงในการเมืองของ ฮัน มยองซุก ละ ปาร์ค กึนฮเย โดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า บริบททางสังคมที่ทำให้ฮัน มยองซุก และปาร์ค กึนฮเยสามารถเข้าไปมีอำนาจทางการเมืองได้นั้น มี 4 บริบท ได้แก่ บริบทภายนอกประเทศที่ส่งผลต่อบริบทภายในประเทศเกาหลี ทำให้เกิดการปฏิรูปและแก้ไขกฎหมายเพื่อสิทธิสตรีในเกาหลีใต้ สองบริบทนี้ส่งผลต่อการเข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมทางการเมืองของผู้หญิงชนชั้นนำ นอกจากนี้บริบทภายในครอบครัว รวมไปถึงบริบทที่เกี่ยวกับตัวผู้นำเองก็เป็นส่วนสำคัญต่อการสร้างความน่าเชื่อถือเพื่อให้ตนเองถูกรวมเข้าไปอยู่ในพื้นที่ทางการเมือง

และพบว่า เมื่อฮัน มยองซุก และปาร์ค กึนฮเยเข้าสู่พื้นที่ทางการเมือง ทั้งสองต้อง รับผิดชอบ และวิถีปฏิบัติแบบผู้ชายในพื้นที่ทางการเมืองซึ่งเป็นพื้นที่ของผู้ชาย เพราะกติกาวินัยปฏิบัติเหล่านี้มีผลต่อการสร้างความน่าเชื่อถือและสร้างความไว้วางใจให้กับตนเอง การทำตัวเองให้มีลักษณะแบบผู้ชาย เช่น การแต่งกาย ลีลาการทำงาน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ตัวผู้นำไม่แปลกแยก และสามารถถูกรวมเข้าไปอยู่ในพื้นที่ของผู้ชาย

แม้สถานการณ์ของผู้หญิงเกาหลีใต้จะถูกพัฒนาจนผู้หญิงสามารถเข้าไปมีบทบาทในทางการเมืองได้ แต่ถึงอย่างไรก็ตามผู้หญิงก็ยังคงต้องอยู่ภายใต้กติกาของสังคมชายเป็นใหญ่

คำสำคัญ : ฮัน มยองซุก ปาร์ค กึนฮเย

ผู้หญิงกับการเมือง

ความเป็นผู้หญิงในการเมือง

สังคมชายเป็นใหญ่

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากอาจารย์นาตยา อยู่คง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัยที่ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย จนทำให้บทความวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วารสาร เอกสารและวิทยานิพนธ์ทุกเล่มที่ช่วยให้บทความวิจัยมีความสมบูรณ์ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ภาควิชาสังคมศาสตร์ที่ให้คำแนะนำและกำลังใจตลอดมา

คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากบทความวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดีเสมอมา

ผู้วิจัย

นางสาวญาดา ปลื้มบุญ

รหัสนักศึกษา

05550653

สารบัญ

เรื่อง	หน้า	
บทคัดย่อ		ก
กิตติกรรมประกาศ		ข
สารบัญ		ค
สารบัญรูปภาพ		จ
บทที่ 1 บทนำ		1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา		1
วัตถุประสงค์		4
วิธีการศึกษา		4
ขอบเขตของการวิจัย		5
กรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา		6
ประโยชน์ที่ได้รับ		7
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม		8
แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัย		8
แนวความคิดสตรีนิยมและเพศภาวะ		8
แนวความคิดภาวะการฉ้อเป็นผู้นำ		13
ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		17
สถานภาพสตรีเกาหลีจากอดีตจนถึงปัจจุบัน		17
สตรีในการเมือง		18
บทที่ 3 บริบททางสังคมกับการเป็นผู้นำทางการเมืองของสตรีชนชั้นนำ		23
บริบทภายนอกประเทศ		23
บริบทภายในประเทศ		24
บริบทภายในครอบครัว		37

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า	
	บริบทของตัวผู้นำ	39
บทที่ 4	ความเป็นผู้หญิงในการเมือง	43
	ความเป็นผู้หญิงในการเมือง	43
	ความเป็นผู้หญิงในการเมืองของฮัน มยองซุก และปาร์ค กึนฮเย	44
บทที่ 5	สรุปผล	48
	บรรณานุกรม	50
	ภาคผนวก	52
	อัตชีวประวัติของฮัน มยองซุก	52
	อัตชีวประวัติของปาร์ค กึนฮเย	53
	ประวัติผู้วิจัย	56

สารบัญรูปภาพ

รูปที่	หน้า	
รูปที่ 1	อัน มยองซุก	44
รูปที่ 2	ปาร์ค กึนฮเย	45

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานภาพผู้หญิงเกาหลีในยุคของอิทธิพลลัทธิขงจื้อสมัยราชวงศ์โชซอนนั้นจัดอยู่ในลำดับชั้นที่ต่ำสุด เนื่องจากคนในสังคมยึดถือหลักคำสอนของขงจื้ออย่างเคร่งครัด ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวเป็นไปในรูปแบบที่ลูกจะต้องอยู่ภายใต้อำนาจของบิดามารดา ผู้เยาว์ ผู้หญิง และผู้ที่มีสถานภาพที่ต่ำกว่าจะต้องเคารพเชื่อฟังผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าหรือผู้อาวุโสที่เป็นชายในครอบครัวด้วยแนวคิดดังกล่าวจึงส่งผลให้ผู้ชายถือเป็นเพศที่มีบทบาทมากในสังคมสมัยนั้น ขณะเดียวกันผู้หญิงก็ถูกกีดกันจากผู้ชาย ลูก ผู้หญิงจะต้องรับใช้ผู้ชายเปรียบเสมือนทาสรับใช้ที่ต้องคอยปรนนิบัติสามีและลูกชาย คำรงค์ ฐานดี (2546: 336-337) กล่าวในหนังสือ “สังคมและวัฒนธรรมเกาหลี เรื่องการเมืองเกาหลี” ว่าผู้หญิงในยุคนี้ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษา เพราะครอบครัวเห็นว่าการให้การศึกษาแก่ลูกสาวนั้นเป็นสิ่งไม่จำเป็น เมื่อแต่งงานแล้วก็ต้องไปเลี้ยงลูกและดูแลสามี จึงสงวนทุนการศึกษาไว้ให้เฉพาะลูกชาย ไม่ได้รับโอกาสในการทำงาน สถานที่ทำงานทุกแห่งส่วนใหญ่เป็นผู้ชายทำงาน รายได้ของผู้หญิงที่มีประกาศนียบัตรหรือมีปริญญาบัตรในระดับเดียวกับผู้ชาย เมื่อเทียบกันแล้วจะได้เงินเดือนต่ำกว่าผู้ชายมาก

ยุคของอิทธิพลลัทธิขงจื้อสมัยราชวงศ์โชซอนนั้น สตรีที่สามารถเข้าไปมีบทบาทในการบริหารประเทศท่ามกลางสังคมที่ยึดถือลัทธิขงจื้ออย่างเคร่งครัดได้คือ จักรพรรดินีมองของแห่งเกาหลี เป็นพระมเหสีของจักรพรรดิควางมูแห่งจักรวรรดิเกาหลี (พระเจ้าโกจง) พระจักรพรรดินีมองของทรงมีบทบาทอย่างมากในการปกครองและปฏิรูปประเทศในช่วยปลายสมัยราชวงศ์โชซอน (19 ตุลาคม 1851 – 8 ตุลาคม 1895) พระนางเป็นสตรีที่ฉลาดและใฝ่การศึกษามาตั้งแต่เด็ก พระนางจึงมีบทบาทในการถวายคำปรึกษางานด้านต่าง ๆ ให้แก่ พระเจ้าโกจง พระนางทรงเข้ามามีบทบาทในการปกครองประเทศอย่างเต็มที่ โดยที่ไม่ทรงเกรงกลัวข้อจำกัดของสตรีตามหลักของลัทธิขงจื้อแต่ประการใด และยังสามารถบริหารกิจบ้านเมืองได้ด้วยพระองค์เอง เช่นเดียวกับพระเจ้าโกจงอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามผู้หญิงชนชั้นกลางไปจนถึงชนชั้นล่างก็ยังไม่สามารถมีบทบาททาง

การเมืองการปกครองได้ มีเพียงผู้หญิงชนชั้นนำเท่านั้น (อ้างใน วิกิพีเดีย สารานุกรมออนไลน์ , 2558)

ภายหลังการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1 ในปีคริสตศักราช 1962 ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง วัฒนธรรม รวมไปถึงการศึกษาก็ถูกพัฒนาให้เป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้น และเนื่องจากสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปนี้ ทำให้เกิดความตระหนักในชีวิตและสังคมในหมู่ผู้หญิง เกิดทัศนคติใหม่ในสังคมที่คิดว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความเท่าเทียมกัน ผู้หญิงเห็นพ้องต้องกันว่าสิทธิและเสรีภาพของผู้หญิงควรจะเปิดกว้างมากขึ้น ผู้หญิงเกาหลีจึงรวมตัวกันเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพของตนเองในสังคม ภายหลังรัฐบาลเกาหลีได้หันมาให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้หญิงมากยิ่งขึ้น มีการแก้ไขและเปลี่ยนแปลงกฎหมายหลายฉบับเพื่อปรับปรุงสถานภาพของสตรี เช่น กฎหมายห้ามการกีดกันทางเพศ กฎหมายสนับสนุนนักรธุรกิจสตรี และกฎหมายปกป้องการล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น และรัฐบาลยังได้จัดตั้งคณะกรรมการแห่งประธานาธิบดีเกี่ยวกับกิจการสตรีขึ้นเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับผู้หญิงโดยเฉพาะ รัฐบาลได้เปิดโอกาสให้ผู้หญิงมีบทบาทในสังคมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มจำนวนการแต่งตั้งผู้หญิงให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการระดับสูง อีกทั้งยังได้ตั้งหน่วยงานรับร้องทุกข์เกี่ยวกับการกีดกันทางเพศและการกีดกันในด้านการว่าจ้างแรงงาน เพิ่มโอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้หญิงเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดแรงงาน ทำให้ผู้หญิงเข้าไปมีบทบาทในหลากหลายสาขาอาชีพ ในทางทฤษฎีแล้วผู้หญิงเกาหลีมีสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองเช่นเดียวกับผู้ชาย โดยรัฐสภาได้ผ่านกฎหมายกำหนดให้มีสัดส่วนสมาชิกรัฐสภาที่เป็นสตรีร้อยละ 30 และให้มีสัดส่วนของสตรีในคณะกรรมการต่างๆของรัฐบาลร้อยละ 30 ภายในปี ค.ศ. 2000 แต่ในทางปฏิบัติ มีผู้หญิงเฉลี่ยเพียงร้อยละ 2.2 (78 คน) เท่านั้นที่ได้รับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภา ในการเลือกตั้งทั่วไปตั้งแต่ครั้งที่ 1-15 (ค.ศ.1948-1998) ทั้งๆที่มีจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งสิ้น 3,532 คน จำนวนผู้แทนสตรีในสภาส่วนท้องถิ่นก็เช่นเดียวกันที่มีเพียงร้อยละ 5.9 ในปี ค.ศ. 1998 อีกทั้งมีสัดส่วนน้อยมาในการเข้าเป็นสมาชิกในคณะกรรมการต่างๆของสภาท้องถิ่น และจากการที่ผู้หญิงมีจำนวนสมาชิกในรัฐสภาและสภาท้องถิ่นน้อยนี้เอง ทำให้สังคมไม่สามารถรับรู้เรื่องราวและความต้องการของผู้หญิงได้อย่างชัดเจน และส่งผลให้การกำหนดนโยบายสังคมที่เกี่ยวกับผู้หญิงเป็นไปด้วยความยากลำบาก จากจำนวนผู้หญิงในรัฐสภาและ

สภาท้องถิ่นดังกล่าวจึงเป็นเรื่องยากที่ผู้หญิงจะสามารถเข้าไปมีบทบาทและอำนาจทางการเมืองในฐานะผู้นำประเทศได้ (ดำรง ฐานดี, 2546: 333-338)

ในอดีตที่ผ่านมาของเกาหลีใต้ สถานภาพของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีนั้นต่ำมาก และจำนวนนักการเมืองที่เป็นผู้หญิงส่วนใหญ่ ยังไม่มีใครประสบผลสำเร็จในการก้าวเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารประเทศได้ แต่เป็นที่น่าแปลกใจที่ ฮัน มยองชุก และปาร์ค กึนเฮ ได้รับการยอมรับและสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมและมีบทบาททางการเมืองได้ในฐานะนายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดี

ฮัน มยองชุก เริ่มเข้าสู่การเมืองเมื่อปี 1999 โดยการเข้าร่วมในสภาแห่งชาติเพื่อการเมืองใหม่ ต่อมาในปี 2000 เธอได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเกาหลี ฮัน มยองชุกได้รับความนิยมนจากพรรคร่วมรัฐบาลเป็นอย่างมาก ต่อมาเธอได้รับการสนับสนุนจากประธานาธิบดีโรห์ มูเฮียน ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทนนายลี แชฮาน ที่ลาออกจากตำแหน่งไป ฮัน มยองชุก ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานาธิบดีหญิงคนแรกของเกาหลีใต้ เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2006 และเธอได้กลายเป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรก หลังจากที่ก่อนหน้านี้มีการเสนอชื่อผู้หญิงขึ้นดำรงตำแหน่งนี้เมื่อปี 2002 แต่ไม่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา (วิริยาภรณ์ จุนหะวิทยะ, 2554:221)

ปาร์ค กึนเฮ เข้าสู่การเมืองด้วยตนเองเมื่อได้รับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภาจากเขต คอลซิงในปี 1998 และได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภามาเรื่อยๆ ต่อมาเธอได้ เป็นสมาชิกรัฐสภาที่ได้รับการคัดเลือกจากสัดส่วนของพรรคเซนูริ (Saenuri) หรือพรรครัฐบาลใน การเลือก ทั่วประเทศ และเธอสามารถก้าวขึ้นมาเป็นหัวหน้าพรรคได้สำเร็จ ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี 2012 ปาร์ค กึนเฮ ได้เสนอตัวเข้ารับเลือกเป็นตัวแทนพรรค เซนูริ หรือพรรคอนุรักษนิยม เพื่อเข้าชิงตำแหน่งประมุขของประเทศ และในที่สุด ปาร์ค กึนเฮก็ได้รับคะแนนเสียงข้างมากให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีหญิงคนแรกในประวัติศาสตร์เกาหลีใต้ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2012 (ดำรง ฐานดี, 2556: 5)

เป็นที่น่าแปลกใจว่าเพราะเหตุใดสตรีสองคนนี้ถึงสามารถเข้าไปมีบทบาทในทางการเมืองได้ในฐานะผู้นำประเทศ ซึ่งนอกจากบริบททางสังคมที่แปรเปลี่ยนไป เป็นเหตุให้สถานภาพของสตรีในเกาหลีได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นแล้ว แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้สตรีทั้งสองคนนี้สามารถเข้ามามีบทบาทและอำนาจทางการเมืองได้ในสังคมที่มีระบบความคิดชายเป็นใหญ่ฝังรากลึกมา

ตั้งแต่อดีต การก้าวเข้ามามีบทบาทของสตรีทั้งสองคนนี้เป็นผลมาจากระบบความคิดของคนในสังคมที่แปรเปลี่ยนไป การปรับปรุงกฎหมายเพื่อสตรี การเลี้ยงดูของครอบครัว สถานะทางสังคมที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หรือเพราะตัวของสตรีเอง บริบทใดที่มีส่วนผลักดันให้สตรีทั้งสองคนนี้สามารถเข้ามามีบทบาทและอำนาจทางการเมือง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ที่จะศึกษาว่าเพราะเหตุใดฮัน มยองซุก และ ปาร์ค กึนฮเย จึงได้รับการยอมรับจากประชาชนและสามารถมีบทบาทและอำนาจทางการเมืองในฐานะผู้นำประเทศได้ มีบริบทใดบ้างที่สนับสนุนและส่งผลให้ผู้นำทั้งสองมีบทบาทและอำนาจทางการเมือง อีกทั้งผู้วิจัยยังใคร่ที่จะศึกษาว่าสตรีทั้งสองคนนี้ ต้องมีบุคลิกและการแสดงออกอย่างไรในฐานะที่ตนเองเป็นนักการเมืองสตรี เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับในทางการเมืองและเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

1.2 วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อศึกษาบริบททางสังคมกับการเป็นผู้นำทางการเมืองของสตรีชนชั้นนำของเกาหลีใต้
- 2.2 เพื่อศึกษาความเป็นผู้หญิงในการเมืองของ ฮัน มยองซุก ละ ปาร์ค กึนฮเย

1.3 วิธีการศึกษา

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ให้ข้อมูลดังต่อไปนี้

- 1) แนวคิดสตรีนิยมและขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรีในเกาหลี
- 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของสตรีเกาหลี
- 3) ชีวิตประวัติของ ฮัน มยองซุก และ ปาร์ค กึนฮเย
- 4) บุคลิกภาพและลีลาการทำงานของ ฮัน มยองซุก และ ปาร์ค กึนฮเย

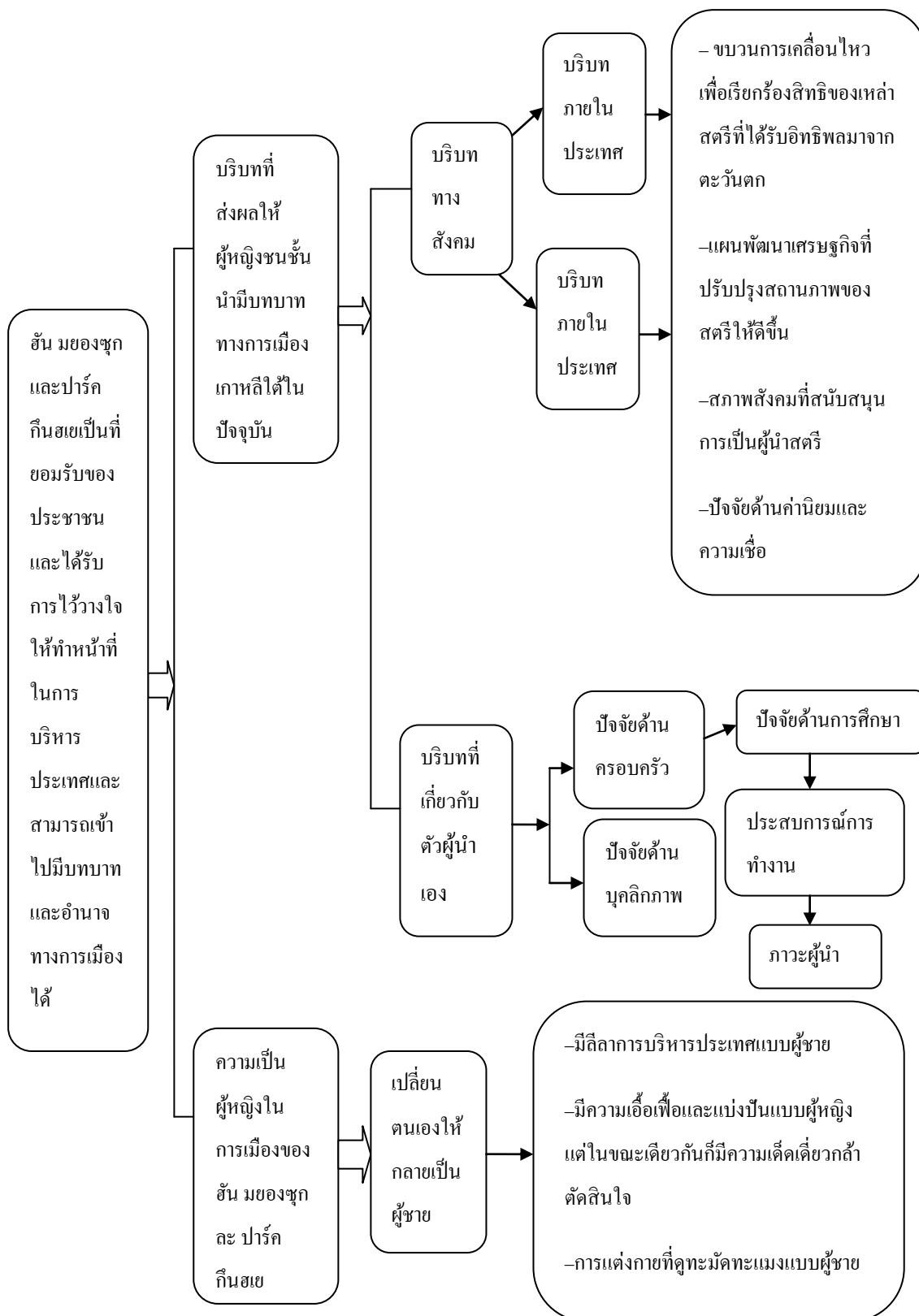
1.4 ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ศึกษาประวัติศาสตร์ของเกาหลีใต้ตั้งแต่แนวความคิดสตรีนิยมเริ่มเข้ามาในเกาหลีทำให้เกิดขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรี ตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1940 จนถึงปัจจุบัน

4.2 ศึกษาชีวประวัติของ ฮัน มยองชุก และ ปาร์คกินฮเย

4.3 ศึกษาความเป็นผู้หญิงในการเมืองของผู้นำสตรี โดยการศึกษาจากประวัติการทำงานทางการเมืองของผู้นำตั้งแต่ปีที่เข้าสู่การเมือง ปาร์ค กินฮเย ศึกษาตั้งแต่ปี 2541 ถึงปัจจุบัน และฮัน มยองชุก ศึกษาตั้งแต่ปี 2542 ถึงปัจจุบัน

1.5 กรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 ได้ทราบถึงบริบททางสังคมที่นำไปสู่การเป็นผู้นำทางการเมืองของสตรีชนชั้นนำของเกาหลีใต้ และได้ทราบถึงความเป็นผู้หญิงในการเมืองของฮัน มยองชุก และ ปาร์ค กึนฮเย

6.2 ได้ฝึกฝนทักษะในการค้นคว้าและการคิดวิเคราะห์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ผู้หญิงชนชั้นนำกับการเมืองเกาหลีใต้ในปัจจุบัน” ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาและนำเสนอวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

2.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

2.1.1 แนวความคิดสตรีนิยมและเพศภาวะ (Gender and Feminism)

สตรีนิยม หรือ feminism ที่ปัจจุบันใช้กันอย่างแพร่หลาย มีรากศัพท์มาจากภาษาฝรั่งเศสซึ่งหมายถึง จุดยืนทางการเมืองของคนบางคนหรือบางกลุ่มที่เชื่อว่าความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงเป็นความสัมพันธ์ที่ขัดแย้ง และมีเป้าหมายที่จะทำความเข้าใจในสาระเพื่อเปลี่ยนแปลงตำแหน่งแห่งที่ของความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันและความไม่เสมอภาคระหว่างชายหญิง โดยพยายามที่จะส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจที่ดีระหว่างชายหญิง เพื่อให้เห็นคุณค่าในความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นชายหรือเป็นหญิงก็มีภาระหน้าที่ที่สำคัญเท่าเทียมกัน คำว่าสตรีนิยมถูกใช้ในความหมายพหุพจน์ กล่าวคือมีหลายแนวคิด หลายสาย หลายสำนัก หลายวิธีคิด และหลากหลายความเห็น นักสตรีนิยมทั้งหลายอาจมองหรือมีวิธีคิดและวิธีวิเคราะห์การกดขี่ผู้หญิงที่ต่างกันออกไปบนฐานทางปรัชญาและทางการเมืองที่ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน (ฉลาดชาย รมิตานนท์ , 2555; วันทนิย์ วาสิกะสิน , 2543)

วารุณี ภูริสินสิทธิ (2545) กล่าวในหนังสือ “สตรีนิยม : ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20” ว่าแนวคิดสตรีนิยมคลื่อนลูกที่หนึ่งนั้นมักหมายถึงการเคลื่อนไหวณรงค์ในประเด็นสิทธิในการเลือกตั้งของสตรีที่เกิดขึ้นในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 โดยมีจุดมุ่งหมายทางการเมืองของขบวนการเคลื่อนไหวของผู้หญิง เพื่อทำความเข้าใจถึงความเป็นรองของผู้หญิง รวมทั้งการถูกกีดกันหรือการเป็นคนชายขอบในพื้นที่ทางสังคม วัฒนธรรม และการเมือง ทฤษฎีสตรีนิยม

นี้ช่วยให้เราเข้าใจเงื่อนไขต่างๆในสังคมที่ทำให้ผู้หญิงตกอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่าผู้ชายและทำให้มองเห็นถึงความเป็นไปได้ในการเปลี่ยนแปลงสังคมและการเมืองทฤษฎีควรส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นต่อสถานะของผู้หญิง

แม้โดยทั่วไปแล้วนักสตรีนิยมจะเห็นพ้องต้องกันและมีความมุ่งมั่นในภารกิจที่เหมือนกันคือการต่อสู้เพื่อกำจัดการกดขี่ของผู้หญิงให้หมดไป แต่นักสตรีนิยมทั้งหลายอาจมองหรือมีวิธีคิดและวิธีวิเคราะห์การกดขี่ผู้หญิงที่ต่างกันออกไปบนฐานทางปรัชญาและทางการเมือง

สตรีนิยมสายเสรีนิยม (Liberal Feminism) เป็นสำนักคิดที่มีเป้าหมายในการแก้ไขไม่ให้ผู้หญิงถูกกีดกันออกจากการมีส่วนร่วมในพื้นที่สาธารณะของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมือง สตรีนิยมสายเสรีนิยมได้อิทธิพลทางความคิดมาจากแนวคิดเสรีนิยม แนวคิดเสรีนิยมเริ่มมีขึ้นตั้งแต่ศตวรรษที่ 17 ความเชื่อพื้นฐานของพวกเสรีนิยมคือ มนุษย์มีความแตกต่างจากสัตว์ตรงที่มนุษย์มีความสามารถในการมีเหตุผล เชื่อในความเป็นปัจเจกบุคคลที่มีเหตุผล แต่ปัจเจกบุคคลเหล่านั้นก็มีผลประโยชน์ส่วนตัวด้วย เพราะฉะนั้นรัฐจำเป็นจะต้องกำหนดกฎเกณฑ์หรือกฎหมายให้คนปฏิบัติตามเพื่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม แต่รัฐก็ต้องมีขอบเขตที่จะไม่เข้าไปล่วงละเมิดปริมณฑลส่วนตัวของปัจเจกบุคคล สตรีนิยมสายเสรีนิยมนี้เชื่อในความเหมือนกันระหว่างเพศ กล่าวคือผู้หญิงและผู้ชายโดยพื้นฐานแล้วมีความเป็นมนุษย์ที่เหมือนกัน เชื่อในความเท่าเทียมกันทางเพศ สตรีนิยมสายเสรีนิยมเรียกร้องให้ผู้หญิงมีโอกาสที่เท่าเทียมในการแข่งขันภายในระบบสังคม ให้ความสำคัญกับการต่อสู้ทางกฎหมาย การเมือง เพื่อสิทธิปัจเจกบุคคลในการแข่งขันในตลาดสาธารณะ เรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมายในแนวสังคมสงเคราะห์ เช่นจัดให้มีสถานรับเลี้ยงเด็กของรัฐในการช่วยเหลือผู้หญิง สตรีนิยมสายนี้เน้นการเปลี่ยนแปลงสังคมเชิงปฏิรูปกฎหมายและสังคม มากกว่าการปฏิวัติหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหรือระบบสังคมทั้งหมด เรียกร้องให้มีการกำหนดโควต้าพิเศษให้ผู้หญิงในกรณีต่างๆ เช่น การรับเข้าทำงาน การเป็นตัวแทนทางการเมือง เป็นต้น โดยให้เหตุผลว่าโดยพื้นฐานผู้หญิงไม่ได้แตกต่างจากผู้ชาย และสำนักคิดสตรีนิยมสายเสรีนิยมเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงที่จิตสำนึกปัจเจกบุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำให้การกดขี่ผู้หญิงหมดไป

สตรีนิยมสายมาร์กซิสต์ (Marxist Feminism) สตรีนิยมสายนี้นำเสนอแนวคิดว่าการที่ผู้หญิงต้องตกอยู่ในสภาวะที่ขึ้นต่อผู้ชายหรือตกอยู่ภายใต้การครอบงำของผู้ชาย ก็เนื่องมาจากลัทธิทุนนิยมและการมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินซึ่งเป็นปัจจัยในการผลิต หากจัดกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินซึ่งเป็นปัจจัยในการผลิตออกไปและสังคมก็จะมีคามเสมอภาค การนำเสนอในแนวคิดนี้มักจะเน้นที่ความแตกต่างทางชนชั้น ที่ผูกติดอยู่กับกรรมสิทธิ์ส่วนตัวในทรัพย์สินที่สามารถสร้างอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองแล้วแน่นอนที่สุดคืออำนาจทางสังคม เมื่อขจัดความแตกต่างทางชนชั้นออกไปได้แล้ว การเลือกปฏิบัติและสาเหตุแห่งเพศก็จะหมดไปด้วย เพราะคนในสังคมไม่มีความแตกต่างกันแล้ว จึงไม่มีผู้มีอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมเหนือผู้อื่น

สตรีนิยมสายถอนรากถอนโคน (Radical Feminism) เป็นสำนักคิดที่เสนอว่าการกดขี่ผู้หญิงเกิดจากการแบ่งแยกและจัดประเภทผู้หญิงเป็นชนชั้นที่ต่ำกว่าชนชั้นผู้ชายบนฐานของเพศภาวะ ดังนั้นเป้าหมายของสตรีนิยมสายนี้คือการทำลายระบบเพศ - ชนชั้น ที่เป็นรากฐานของการที่ผู้ชายครอบงำผู้หญิง และเห็นว่าการกดขี่ทุกรูปแบบเป็นการขยายมาจากความเป็นใหญ่ของผู้ชาย ระบบชายเป็นใหญ่กำหนดลักษณะของสังคม สมมุติฐานของสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคนคือเรื่องส่วนตัว เรื่องการเมือง และในอนาคตนั้นสังคมนั้นจะมีการรวมศูนย์ที่ผู้หญิง

สตรีนิยมสายนี้จะศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศและความแตกต่างระหว่างเพศ จะมีการค้นหาความเชื่อมโยงระหว่างความแตกต่างทางกายภาพ เพศภาวะ และเอกลักษณ์ของเพศ ตลอดจนว่ามันเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงอย่างไร

ผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันคือ ผู้หญิงอยู่ภายใต้การครอบงำจากแง่มุมความคิดเห็นของผู้ชาย โดยเข้าไปควบคุมผู้หญิงรอบเนื้อตัวของผู้หญิงทั้งหมด ตีกรอบการสนทนาและสารยายเรื่องราวในชีวิตของผู้หญิง ดังนั้นผู้หญิงจึงต้องควบคุมเนื้อตัวร่างกายและชีวิตของตนเอง

สตรีนิยมสายสังคมนิยม (Socialist Feminism) คลารา เซทกิน (Clara Zetkin) เห็นว่าผู้หญิงจำเป็นจะต้องเข้าใจรูปแบบของการกดขี่ที่เกิดขึ้นทั้งใน “ที่ส่วนตัว” และใน “ที่สาธารณะ” นักสตรีนิยมแนวสังคมนิยมเห็นด้วยกับคลารา เซทกิน ว่าการมีชีวิตอยู่ในสังคมที่มีชนชั้นนั้นไม่ใช่สาเหตุเดียวหรือแม้กระทั่งสาเหตุสำคัญของการกดขี่ผู้หญิงในฐานะเป็นผู้หญิง สตรีนิยมสายสังคมนิยมเสนอว่าต้องเอาการกดขี่ทางเศรษฐกิจมาพิจารณาคู่กับการกดขี่ทางเพศ มิใช่ให้ความสำคัญ

เฉพาะด้านเศรษฐกิจรวมถึงกิจกรรมที่ไม่มีการแลกเปลี่ยนตัวเงิน ต้องรวมถึงสถานสร้างสรรค์และงานของผู้หญิงที่เกี่ยวกับเพศที่บ้านทุกอย่างเป็นการผลิตทั้งหมด ในขณะที่วิเคราะห์เรื่องชนชั้นก็ต้องนำเรื่องเพศภาวะเข้ามาวิเคราะห์ด้วยและต้องมีการเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจอย่างสมบูรณ์แบบเท่านั้น ผู้หญิงที่มีรายได้ต่ำและทำงานที่ไม่มั่นคงจึงจะเป็นอิสระทางรายได้อย่างแท้จริง

ในการวิเคราะห์เรื่องการกดขี่นั้นจะต้องมองเห็นการกดขี่ที่อยู่ภายในที่มีการซึมซับไปอย่างเต็มที่แล้ว เช่น การสมยอมกับการถูกกดขี่และการละเลยเพิกเฉยกับ โอกาสที่เห็นชัดว่าสามารถต่อต้านการกดขี่ได้ ไม่ว่าจะในระดับปัจเจกหรือระดับกลุ่ม (วิระดา สมสวัสดิ์, 2549)

แนวคิดเพศภาวะ

เพศภาวะ ตามที่นักสตรีนิยมได้ให้ความหมายไว้ หมายถึง ประเภทของพฤติกรรมซึ่งมีอยู่สองขั้ว คือ พฤติกรรมประเภทที่ผู้หญิงมีและประเภทที่ผู้ชายมี ทั้งนี้เป็นความสนใจของนักสตรีนิยมในยุคนั้นที่ต้องการชี้ให้เห็นกันชัดๆว่า ความรู้ความเข้าใจก่อนหน้านี้ที่ว่า ลักษณะทางกายที่แตกต่างกันระหว่างหญิงและชายเป็นสาเหตุทำให้พฤติกรรมของผู้หญิงและผู้ชายไม่เหมือนกันนั้นเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง และนักสตรีนิยมต้องการบอกกับสังคมว่า พฤติกรรมของผู้หญิงและผู้ชายไม่ได้ขึ้นอยู่กับภาวะทางร่างกายที่ธรรมชาติสร้าง แต่เป็นเรื่องที่มนุษย์เสกสรรปั้นแต่งกันขึ้นมา โดยนักสตรีนิยมได้ผลิตงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเพศภาวะศึกษาขึ้น โดยมีคำว่า Gender เป็นคูปองส่งทางสู่เป้าหมายทางการเมืองของผู้หญิง คือ เพื่อพลิกผันเงื่อนไขต่างๆในชีวิตไม่ให้เกิดอยู่ในสถานภาพที่ด้อยกว่าหรือเป็นรองผู้ชาย คำว่าเพศภาวะ เป็นคำที่นักสตรีนิยมนำมาใช้เพื่อเน้นย้ำให้คนในสังคมสามารถแยกแยะได้ว่าสถานะทางเพศแบบไหนเป็นสถานะธรรมชาติ และสถานะทางเพศแบบไหนคือสิ่งประดิษฐ์ของสังคม การวิเคราะห์เช่นนี้ได้้นำพานักสตรีนิยมไปสู่การแยกความแตกต่างกันอย่างชัดเจนระหว่าง “เพศ” และ “เพศภาวะ” ในขณะที่เพศเป็นสถานะที่แตกต่างกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายโดยมีร่างกายเป็นตัวกำหนด เพศภาวะก็คือ ภาวะที่แตกต่างกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายซึ่งสังคมเป็นผู้กำหนด (สุชาดา ทวีสิทธิ์, 2547)

เพศสภาพในการเมือง

ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ กล่าวว่า การมีนายกรัฐมนตรีผู้หญิงนับว่าเป็นประเด็นที่สำคัญมาก และถือเป็นเรื่องแปลกใหม่สำหรับสังคมเนื่องจากความเชื่อหลายประการเกี่ยวกับเพศสภาพกับการเมืองยังมีผลต่อความเข้าใจของผู้คน ทั้งนี้การสร้างชุดความรู้เกี่ยวกับมนุษย์มาจากการเอาประสบการณ์ วิถีชีวิต ค่านิยมของผู้ชายกลุ่มหนึ่งตัวตั้ง ทำให้มนุษย์กลุ่มอื่นๆ รวมทั้งผู้หญิงถูกละเลยไป ความรู้เกี่ยวกับมนุษย์ข้อหนึ่งที่สำคัญคือผู้หญิงไม่มีความสามารถในการใช้เหตุผลและมีชีวิตจำกัดอยู่ในปริมาตรส่วนตัว (กรอบคร่าว) ไม่สามารถคิดถึงผลประโยชน์สาธารณะได้มากกว่าเรื่องของกรอบคร่าว ผู้หญิงจึงไม่เหมาะกับปริมาตรการเมืองซึ่งมีลักษณะของวัฒนธรรมการทำงานแบบ “ผู้ชาย” (อ้างใน มุลนิธิไฮนริค เบิลล์, 2556)

ผู้หญิงที่เข้าสู่การเมืองนั้น ต้องแข่งขัน เรียนรู้ และรับกติกาและหลักการแบบผู้ชาย รวมถึงถูกเรียกร้องและคาดหวังให้ทำงานด้วยลีลาแบบผู้ชาย เพื่อที่จะได้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งหมายความว่าผู้หญิงต้องกลายเป็นผู้ชายเพื่อที่จะให้ประสบความสำเร็จในกิจกรรมต่างๆในพื้นที่สาธารณะ ผู้หญิงหลายคนที่เป็นตัวอย่างความสำเร็จของผู้หญิงในการเมืองเพราะผู้หญิงเหล่านั้นมีลักษณะความเป็นหญิงเหล็กที่เข้มแข็ง พร้อมใช้ความรุนแรงในการจัดการความขัดแย้ง (ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ , 2555)

โตมร ศุขปรีชา ให้ความเห็นว่าข้อวิจารณ์ที่เกี่ยวข้องกับเพศสภาพหญิงในการเมืองนั้น ส่วนหนึ่งมาจากการที่สังคมยึดติดกับวัฒนธรรมทางการเมืองและภาพลักษณ์การเป็นผู้นำแบบเก่า ซึ่งต้องมีลักษณะแบบ “ชาย” บ่อยครั้งที่ผู้นำหญิงเมื่อขึ้นสู่อำนาจก็ปรับตัวเองให้มีลักษณะแบบ “ชาย” เช่น ตัดสินใจเฉียบขาดฉับไว โดยมีมาร์กาเร็ต แทตเชอร์เป็นแม่แบบในขณะเดียวกันก็รวมเอาคุณลักษณะแบบอื่นอย่างเช่น การเป็นแม่ การเป็นเทพี การเป็นพี่สาวคนโตเข้าไว้ด้วย กลายเป็นสิ่งที่สตรีนิยมบางกลุ่มเรียกกันว่า “แทตเชอร์ลิซึม” ซึ่งนายกฯหญิงของไทยไม่มีคุณลักษณะเช่นนี้ครบทุกอย่าง จึงทำให้หลายฝ่าย “ไม่ปลื้ม” กับเธอเท่าไรหรอก ขณะที่โตมรเองมองว่า นี่กลับเป็นเรื่องที่ดีในแง่ของประชาธิปไตย เพราะนายกฯหญิงได้แสดงให้เห็นว่า การเป็นตัวแทนของคนส่วนใหญ่ที่ได้รับเลือกมา ไม่จำเป็นต้องเดินตามรูปแบบเดิมอีกต่อไป (อ้างใน มุลนิธิไฮนริค เบิลล์ , 2556)

2.1.2 แนวความคิดภาวะความเป็นผู้นำ

ภาวะผู้นำ มีความหมายที่เป็นนามธรรมและกว้างมาก เนื่องจากภาวะความเป็นผู้นำนั้นมีขอบเขตกว้างขวางและเกี่ยวข้องกับตัวแปรต่างๆเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ องค์ความรู้ของภาวะผู้นำยังมีความขัดแย้งและไม่สามารถหาข้อยุติได้ในบางเรื่อง อย่างไรก็ตามมีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายความหมายของภาวะความเป็นผู้นำไว้ เช่น สตอกคิลล์ (Stogdill, 1947) อธิบายว่าภาวะความเป็นผู้นำเป็นความริเริ่มเพื่อรักษาโครงสร้างของความคาดหวังของผู้นำและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ตามและเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน

ส่วน มิทเชลและลาร์สัน จูเนียร์ (Mitchell and Larson, 1987) อธิบายว่า ภาวะความเป็นผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งใช้อิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อให้บรรลุความต้องการของกลุ่ม หรือจุดมุ่งหมายของหน่วยงาน

คุนส์และไวริช (Koontz and Wehrich, 1988) อธิบายภาวะความเป็นผู้นำว่าเป็นเรื่องศิลปะของบุคคลในการใช้อิทธิพล หรือกระบวนการใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่นเพื่อให้มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำงานจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของกลุ่ม

จากคำอธิบายความหมายของภาวะผู้นำข้างต้นสามารถแยกเป็นประเด็นได้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. ภาวะความเป็นผู้นำเป็นความสามารถของผู้นำในการแนะนำชี้แนวทางและกำหนดวิธีการปฏิบัติงานที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้ตามและเพื่อนร่วมงานในหน่วยงานสามารถปฏิบัติงานจนสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. ภาวะความเป็นผู้นำเป็นความสามารถของผู้นำที่ต้องเอาชนะจิตใจของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้ได้ เพื่อก่อให้เกิดความจงรักภักดี ความร่วมมือประสานใจเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ปฏิบัติงานให้สำเร็จด้วยความเต็มใจและอย่างเต็มความสามารถด้วยความกระตือรือร้น
3. ภาวะความเป็นผู้นำเป็นความสามารถของผู้นำที่จะต้องบากบั่นฟันฝ่าอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทำงานรวมถึงการปรับวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆเพื่อให้งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

4. ภาวะความเป็นผู้นำ เป็นความสามารถของผู้นำในการปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองให้เป็นที่เคารพนับถือของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน จนก่อให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา เกิดความจงรักภักดี และพร้อมที่จะทำงานให้ด้วยความเต็มใจ เต็มกำลัง และอย่างกระตือรือร้น

มิทเชลและลาร์สัน (Mitchell and Larson, 1987) อธิบายลักษณะความเป็นผู้นำว่ามี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ภาวะความเป็นผู้นำในลักษณะที่เป็นกระบวนการ ซึ่งเป็นกระบวนการในการใช้อิทธิพลต่อผู้ตามและต่อเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน เพื่อให้ผู้ตามและเพื่อนร่วมงานปฏิบัติงานตามที่ผู้นำต้องการ โดยมุงหมายของหน่วยงานเป็นเป้าหมาย
2. ภาวะความเป็นผู้นำในลักษณะที่มีระดับความชอบธรรม ภาวะความเป็นผู้นำในลักษณะนี้เกิดขึ้นได้เมื่อผู้ตามและเพื่อนร่วมงานในหน่วยงานยินยอมให้ผู้นำใช้อิทธิพลต่อเขาด้วยความเต็มใจ เพราะมีความชื่นชม และให้การยอมรับในตัวของผู้ผู้นำในระดับสูง
3. ภาวะความเป็นผู้นำในลักษณะเป็นความสำเร็จของเป้าหมาย ซึ่งภาวะความเป็นผู้นำจะถูกกล่าวอ้างถึงเมื่อมุงหมายของหน่วยงานประสบผลสำเร็จอย่างราบรื่น ฉะนั้นหากผู้นำไม่มีความสามารถที่จะนำผู้ตามและเพื่อนร่วมงานทำงานให้สำเร็จเป้าหมายของหน่วยงานได้ แสดงว่าผู้นำไม่มีภาวะความเป็นผู้นำ หรือกล่าวได้ว่าเป็นผู้นำที่ไม่มีความสามารถในการนำ

ภาวะความเป็นผู้นำเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ได้แก่

1. ตัวผู้นำ เป็นตัวแทนของหน่วยงาน มีหน้าที่ใช้อิทธิพลของตนที่มีอยู่ตามตำแหน่งหน้าที่ และอิทธิพลส่วนตัวให้ผู้ตามและเพื่อนร่วมงานในหน่วยงานปฏิบัติงานรวมถึงการใช้วิธีการจูงใจให้ผู้ตามและเพื่อนร่วมงานปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ
2. ระบบสื่อสารที่ผู้นำใช้เพื่อให้ผู้ตามและเพื่อนร่วมงานเกิดความเข้าใจตรงกันว่าต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

3. ตัวผู้ตามและเพื่อนร่วมงาน ซึ่งให้ความเคารพนับถือชื่นชมต่อตัวผู้นำอย่างจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง พร้อมทั้งจะสละเวลาและยินดีทำตามความคิดและการกระทำของผู้นำด้วยความกระตือรือร้นและด้วยความเต็มใจ
4. สถานการณ์ที่เป็นเงื่อนไข หรือเป็นตัวกำหนดและบีบบังคับให้ผู้นำต้องแสดงภาวะความเป็นผู้นำออกมาเพื่อให้ได้งานสำเร็จตามเป้าหมายของหน่วยงาน

บทบาทความเป็นผู้นำและความสำเร็จของผู้นำ

ฮิวโก อี. ริดคิง (Hugo E. Reading) ได้ให้ความหมายของบทบาททางการเมืองว่าเป็นพฤติกรรมที่ประชาชนหรือสมาชิกของชุมชนคาดหวังว่าเป็นสิ่งที่ควรจะมีการแสดงออกของบุคคลผู้ซึ่งอยู่ในตำแหน่งทางสังคมทางการเมือง เช่น สมาชิกสภานิติบัญญัติ ผู้นำพรรคการเมือง ผู้ออกเสียงเลือกตั้ง นักปฏิวัติ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับกาดัดสันใจหรือตกลงให้มีการดำเนินการใดๆ และปฏิบัติการให้เกิดผลตามการตัดสินใจหรือการตกลงให้มีการกระทำนั้นๆตามอำนาจหน้าที่ ทั้งที่ระบุไว้ชัดเจนหรือไม่ชัดเจน เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการในการปฏิบัติงานเพื่อสังคมการเมือง

โรเบิร์ต เอ. ดาห์ล (Robert A. Dahl) ได้กล่าวถึงบทบาททางการเมืองว่า อาจจะเป็นการแสดงออกของบุคคลผู้เป็นสมาชิกของระบบการเมืองหรือการปฏิบัติที่กระทำสืบทอดกันมาของผู้มีหน้าที่ผูกพันกับตำแหน่งในระบบการเมือง ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นการปกครองของระบบนั้นๆ

การที่สังคมเปิดโอกาสให้สตรีสามารถดำรงตำแหน่งผู้นำได้นั้น สตรีเหล่านี้จะสามารถแสดงบทบาทได้มากน้อยเพียงใด และจะประสบผลสำเร็จในการบริหารงานปกครองและงานพัฒนาได้หรือไม่นั้นมองเต พาลมเมอร์และ วิลเลียม ทอมป์สัน (Monte Palmer and William Thompson) ได้สรุปว่า ผู้นำจะประสบผลสำเร็จในการดำรงความเป็นผู้นำไว้อย่างมั่นคงหรือไม่นั้นเกี่ยวพันเป็นอย่างยิ่งกับการดำรงความสัมพันธ์กับประชาชน ให้ประชาชนเกิดความยินยอมพร้อมใจรับและเลือกให้อยู่ในตำแหน่ง ซึ่งนำไปสู่สิทธิพิเศษเหนือส่วนใหญ่ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของผู้นำ จึงเกี่ยวข้องกับประชาชนในลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งจะขึ้นขงแค่ไหนขึ้นอยู่กับความสามารถในการรักษาสัญญา
และความสามารถในการรักษาความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานระหว่างตนกับมวลชน
2. ความสามารถในการระดมมวลชน คือ การแสวงหาความสนับสนุนจากมวลชน
3. การดำรงตำแหน่งของผู้นำขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนของมวลชน

บทบาทของผู้นำก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการรวมกลุ่มและจูงใจคนไปยังเป้าหมายประการใดประการหนึ่งเพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้าให้แก่องค์กรหรือหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้นำยังมีหน้าที่ในการบริหารคน วัสดุ และสถานะแวดล้อมทางการบริหารเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย และให้มีประสิทธิภาพตามนโยบายที่กำหนดไว้ (อ้างใน ประทีป จงสิทธิ์ธรรม, 2529)

จากการทบทวนแนวคิดสตรีนิยมที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยทราบแนวทางในการวิเคราะห์บริบทที่ส่งผลให้สถานภาพของสตรีเกาหลีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งจากการทบทวนทฤษฎีดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยทราบว่า จากแนวคิดความเท่าเทียมกันระหว่างชายหญิงเป็นเหตุทำให้ผู้หญิงตระหนักรู้ในสิทธิและเสรีภาพของตนเอง จนก่อนให้เกิดกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่เรียกว่ากระบวนการเคลื่อนไหวสิทธิสตรี ซึ่งไม่ใช่แค่ผู้หญิงตะวันตกที่มีการเคลื่อนไหว แต่เพราะแนวคิดดังกล่าวได้เข้าแพร่กระจายเข้าไปสู่ในหลายๆประเทศ จนก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรี ซึ่งในเกาหลีใต้เองก็เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ จากการทบทวนทฤษฎีที่เกี่ยวกับบทบาท และภาวะความผู้นำทำให้ผู้วิจัยทราบแนวทางในการวิเคราะห์ว่าความสำเร็จทางการเมืองของสตรีนั้นเกิดจากการมีภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ การมีคุณลักษณะของผู้นำ รวมไปถึงคุณลักษณะที่คนในสังคมต้องการให้ผู้หญิงเป็น เช่น การมีลีลาการบริหารงานแบบผู้ชาย หรือการมีบุคลิกภาพแบบผู้ชาย ซึ่งผู้วิจัยต้องศึกษาลักษณะดังกล่าวของฮัน มยองชุก และปาร์ค กึนฮเย ที่ปรากฏออกมาให้เห็น และนอกจากนั้น จากการทบทวนแนวความคิดที่เกี่ยวกับบทบาทและความสำเร็จของผู้นำทำให้ผู้วิจัยทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่สนับสนุนให้ผู้นำประสบความสำเร็จได้ และความสำเร็จของผู้นำสตรีนั้นไม่เกิดจากบุคลิกภาพเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีความสามารถในการชักจูงให้ผู้อื่นทำตามคล้อยตามตัวเองด้วย

2.2 ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 สถานภาพสตรีเกาหลีจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

มนทึรา จูทะพุทธิ (2546) เขียนหนังสือเรื่อง “วรรณกรรมแปล : บันทึกเสี่ยวสาวเกาหลี” กล่าวถึงชีวิตประวัติของ อลิซาเบธ คิม ผู้หญิงเกาหลีที่ถูกกดขี่ในยุคโชซอน และกล่าวถึงผู้หญิงเกาหลีในยุคโชซอน ว่าจะต้องสงบเสงี่ยม เรียบร้อย พุดจานุ่มนวลอ่อนหวาน เมื่อแต่งงานแล้วก็จะต้องย้ายออกจากตระกูลเดิมเพื่อเข้าเป็นสมาชิกใหม่ในตระกูลสามี ผู้หญิงในยุคนี้จึงมีค่าเป็นเหมือน “สิ่งของ” หรือสมบัติของผู้ชาย ไม่มีสิทธิเรียกร้องหรือออกความคิดเห็นใดๆ ผู้หญิงมีหน้าที่รับใช้สามี ปฏิบัติตามคำสั่งของสามี และต้องรับผิดชอบงานใน ผู้หญิงในยุคนี้ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษา เพราะครอบครัวเห็นว่าการศึกษาให้กับลูกสาวนั้นเป็นสิ่งไม่จำเป็น เมื่อแต่งงานแล้วก็ต้องไปเลี้ยงลูกและดูแลสามี จึงสงวนทุนการศึกษาไว้ให้เฉพาะลูกชาย ไม่ได้รับโอกาสในการทำงาน สถานที่ทำงานทุกแห่งส่วนใหญ่เป็นผู้ชายทำงาน

ในเกาหลีใต้ ขบวนการของผู้หญิงหลังสงครามที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้สืบทอดจารีตขบวนการเคลื่อนไหวลัทธิสตรีแนวสังคมนิยมและมาร์กซิสต์ ที่ได้สถาปนาขึ้นในช่วงระหว่างการยึดครองของญี่ปุ่น ขบวนการเคลื่อนไหวของผู้หญิงเหล่านี้ ได้ให้ความมั่นใจว่าเสรีภาพของผู้หญิงจะบรรลุถึงได้โดยการปลดปล่อยทางชนชั้นและประชาชาติ. คนงานผู้หญิง และชาวานาชาวเกาหลีนับล้านๆ คนได้รวมตัวและเชื่อมโยงกันในทางชนชั้น พร้อมทั้งร่วมกันต่อสู้ในระดับชาติในช่วงปลายทศวรรษที่ 1940s (Seunghi Yi, 1994) การปะทุขึ้นของสงครามเกาหลี(ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2] (ในปี ค.ศ.1950-1953) ได้ไปทำลายจารีตที่แข็งแกร่งของแนวคิดลัทธิลัทธิสตรีฝ่ายซ้ายในเกาหลีใต้ นักลัทธิสตรีเป็นจำนวนมากต้องล้มตายในช่วงระหว่างสงครามดังกล่าว และส่วนใหญ่ของนักลัทธิสตรีฝ่ายซ้ายได้อพยพไปอยู่ที่เกาหลีเหนือ. การเจริญเติบโตขึ้นบนลัทธิเผด็จการอำนาจเบ็ดเสร็จในเกาหลีเหนือในลักษณะปีศาจไปตย ซึ่งได้เข้ามาควบคุมผู้หญิงทั้งหลายและต่อต้านความเป็นอเมริกัน นอกจากนี้การรวมชาติยังคงเป็นอุปสรรคต่อบรรดานักลัทธิสตรีเกาหลีเหนือ จากพัฒนาการการมีสิทธิมีเสียงของนักเคลื่อนไหวกลุ่มนี้ จวบจนกระทั่งถึงช่วงเริ่มต้นคริสต์ศตวรรษที่ 2 ภายหลังสงครามเกาหลี กลุ่มผู้หญิงบางส่วนที่ยังคงอยู่ในขบวนการเคลื่อนไหวลัทธิสตรีในเกาหลีใต้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพวกคริสเตียนอนุรักษ์นิยมที่ก่อตัวขึ้นมาจากบรรดานักลัทธิสตรีแห่งชาติก่อนหน้านั้น คนเหล่านี้ได้ยื่นหยัดอย่างชัดเจน และได้กลายเป็นพวกฝ่ายขวาที่ต่อต้าน

คอมมิวนิสต์ในช่วงต้นทศวรรษ 1940 และสนับสนุนรัฐบาลที่เข้ากับฝ่ายอเมริกันก่อนสงครามเกาหลี

จนกระทั่งมาถึงช่วงกลางของทศวรรษที่1980 กลุ่มผู้หญิงอนุรักษ์นิยมเหล่านี้บางกลุ่มเป็นเครื่องหมายหรือตัวแทนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้หญิงในพรรคการเมือง และสู่เสียงทางการเมืองของผู้หญิง ในเชิงปฏิบัติ แม้ว่าขอบเขตความสนใจของพวกเธอจะค่อนข้างเป็นไปอย่างคับแคบ และแม้ว่าพวกเธอจะเรียกร่องบทบาทความเป็นแม่บ้านและเรื่องของสิทธิผู้บริโภค แต่พวกเธอก็ให้การสนับสนุนระบอบทหาร ความเป็นชายไปพร้อมกันในช่วงสงครามเย็น ซึ่งได้ครอบงำชีวิตสาธารณะเกาหลีได้นับจากปี 1961-1992 (สุกัญญา อินตะโคต , 2550 อ้างถึงใน สมเกียรติ ตั้งมโน , 2550)

ดำรงฐานดี (2546) เขียนหนังสือเรื่อง “สังคมและวัฒนธรรมเกาหลี : การเมืองเกาหลี” กล่าวถึง การเมืองของเกาหลีตั้งแต่ยุคโชซอนจนถึงปัจจุบัน กล่าวถึงการเมืองของเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ภายหลังการแบ่งประเทศเป็น 2 ประเทศ ในที่นี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะตัวอย่างการแสดงทางการเมืองที่อยู่นอกองค์กรทางการเมืองในระบบ(กลุ่มเรียกร่องสิทธิสตรี) โดยได้กล่าวถึง หลังจากการประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1 ที่ได้มีการแก้ไขและเปลี่ยนแปลงกฎหมายหลายฉบับเพื่อปรับปรุงสถานภาพสตรีในเกาหลีได้ โดยผู้หญิงสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษามากขึ้น แม้จะมีการปรับปรุงสถานภาพของผู้หญิงให้ดีขึ้น แต่กลุ่มสิทธิสตรีกล่าวว่า กฎหมายก็ยังเป็นเพียงตัวบทกฎหมาย แต่ไม่ได้มีผลในทางปฏิบัติมากเท่าที่ควร จึงต้องมีการณรงค์ให้มีการเปลี่ยนแปลงแบบถอนรากถอนโคนเพื่อให้บทบาทสตรีมีความเสมอภาคเท่าเทียมกับผู้ชาย และสามารถสร้างคุณประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองยิ่งขึ้น

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับสถานภาพของสตรีเกาหลีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้ผู้วิจัยถึงพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของสตรีเกาหลี

2.2.2 สตรีในการเมือง

รุ่งเรือง ปรีชากุล (2522) จัดทำหนังสือเรื่อง “มาร์กาเร็ต เทชเชอร์ สติเหล็กไหลของอังกฤษ” ในที่นี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะประวัติการต่อสู้ทางการเมืองของ มาร์กาเร็ต เทชเชอร์ โดยเธอเริ่มจากการเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆของพรรคอนุรักษ์นิยมจนได้รับแรงกระตุ้นให้ลงแข่งขัน

เลือกตั้งในเมืองคาร์ตฟอร์ด และภายหลังได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญในเวลาต่อมา กล่าวถึงการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการและวิทยาศาสตร์ และการดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคอนุรักษนิยม จนได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของอังกฤษ และสร้างผลงานที่เป็นที่โดดเด่นไม่แพ้ผู้ชาย เช่น การดำเนินนโยบายอย่างแข็งกร้าว และการนำทหารอังกฤษเข้าสู่สงครามการแย่งชิงเกาะฟอล์กแลนด์กับอาเจนติน่า จนได้รับชัยชนะจนทำให้อาเจนติน่าต้องยอมคืนเกาะฟอล์กแลนด์ให้กับอังกฤษ และการที่เธอมีความเป็นเผด็จการ ความเป็นชาตินิยม และการไม่ยอมยืดหยุ่นให้ใครง่ายๆ จึงทำให้เธอประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่เธอตั้งไว้ ด้วยเหตุนี้ มาร์กาเรต เททเชอร์ จึงได้รับฉายาว่า สตรีเหล็กไหล

ดวงจิตา รามเสวี (2537) กล่าวถึง “เอวิตา เปรอง” ในฐานะสตรีที่เป็นหลังบ้านที่สร้างประวัติศาสตร์ทางการเมืองของอาร์เจนตินาร่วมกับสามีทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง เอวิตา เปรอง เป็นภรรยาคนที่สองของฮวน เปรอง เธอได้มีส่วนร่วมในการผลักดันให้ฮวนเปรองก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีอาร์เจนตินา เธอวางแผนทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ไปตามสื่อต่างๆ และเป็นผู้เขียนคำปราศรัยให้แก่สามีด้วย ช่วงระหว่างการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งนั้น เอวิตาทำงานอย่างหนัก เธอมักปรากฏกายข้างสามีของเธอเสมอ ถูกคนมักจดจำเอวิตาในภาพที่คล่องแคล่ว ปราดเปรียวและการแต่งตัวอย่างเรียบง่ายในแบบผู้ชาย เวลาไปไหนมาไหน ซึ่งเป็นภาพที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เอวิตา จึงได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของความเปลี่ยนแปลงในบทบาทของสตรีอาร์เจนตินาที่ใครๆ ก็อยากเอาอย่างบ้าง

ประทีป จงสืบธรรม (2529) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ผู้นำสตรีในการปกครองท้องถิ่นของไทย” พบว่าการได้รับการยอมรับจากประชาชนถือเป็นการได้รับการยอมรับที่มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อภาวะความเป็นผู้นำอย่างมาก เพราะตำแหน่งผู้นำที่ได้มานั้นเป็นตำแหน่งทางการเมืองการปกครองที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชน ถ้าผู้นำนั้นสามารถทำให้ประชาชนรักและศรัทธาได้นั้น ก็แสดงว่าผู้นำนั้นประสบความสำเร็จในการแสดงบทบาทหน้าที่ทางการเมืองการปกครองที่ได้รับมอบหมายมาจากประชาชน ประทีป จงสืบธรรมยังกล่าวอีกว่า เกี่ยวกับความสำเร็จของผู้นำนั้น จะสามารถศึกษาวิเคราะห์แนวทางได้จากแนวทางในการแสดงบทบาทของผู้นำ หรือกระบวนการในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของผู้นำแต่ละคนว่าจะสามารถแสดงบทบาท

หน้าที่ได้สอดคล้องกับที่ประชาชนต้องการและที่สังคมคาดหวังหรือไม่ ซึ่งแนวทางการปฏิบัติ ดังกล่าวจะประกอบด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการบริหารและการปกครอง 4 ประการคือ ความกล้าที่จะตัดสินใจหรือวินิจฉัยสั่งการ ความสามารถในการใช้ความรู้และเห็นผลความสามารถ ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และความกระตือรือร้นสนใจที่จะทำงาน

สมิหรา จิตตลดากร (2529) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำสตรีในการปกครองท้องถิ่นของไทย” พบว่า การเข้าสู่บทบาทผู้นำนั้น ส่วนใหญ่เข้าสวมตำแหน่งแทนบุรุษที่ตนใกล้ชิด เช่น สามีหรือบิดา ซึ่งกรณีนี้ปรากฏชัดเจนเฉพาะตำแหน่งผู้นำระดับสูงเท่านั้น เพราะสตรีได้รับความเชื่อถือศรัทธา จากบุคคลใกล้ชิดจนได้รับการแต่งตั้ง บนพื้นฐานความรู้และความสามารถเฉพาะตัวประกอบกับความสัมพันธ์กับผู้มีอำนาจ นอกจากนี้สิ่งแวดลอมก็เป็นสิ่งที่สามารถช่วยเอื้ออำนวยต่อการเป็นผู้นำของสตรีได้ เช่น การได้รับข้อมูลข่าวสารมากขึ้น ช่วยให้สตรีสนใจเรื่องภายนอก รวมถึงเรื่อง การเมืองมากขึ้น สมิหรา จิตตลดากร ยังกล่าวอีกว่า การจะก้าวเข้ามาในพื้นที่การเมืองได้นั้น สตรี จำเป็นต้องเรียกร้องหรือสร้างให้เกิดการยอมรับจากประชาชน การยอมรับจากประชาชนเป็นสิ่ง สำคัญที่ทำให้เกิดอำนาจทางการปกครอง ดังนั้นสตรีจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับใน เรื่องของการมีความสามารถในการปกครอง ความสามารถในการบริหาร อีกทั้งยังควรมีหลักธรรม ในการปกครองด้วย

ดวงพร พยัคตพงษ์ (2553) ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเป็นสตรีกับการเป็นผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง ” โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยอันนำไปสู่การเป็นผู้นำทางการเมืองของสตรีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ข้อสรุป ดังนี้คือ ปัจจัยที่ส่งผลให้สตรีท่านนี้สามารถดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นได้ยาวนานและ ได้รับการยอมรับจากประชาชน คือคุณลักษณะภายในทางปัจจัยด้านบุคลิกภาพที่เป็นคนกล้า แสดงออก ตรงไปตรงมา กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีบุคลิกภาพที่มีภาวะผู้นำ และคุณลักษณะภายนอก ของปัจจัยด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สาธารณะมานานทั้งในพื้นที่และนอก พื้นที่ รวมไปถึงปัจจัยด้านครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมิหรา จิตตลดากร (2549) เรื่องผู้นำสตรีในการบริหารส่วนท้องถิ่นของคนไทย พบว่าการเป็นผู้นำสตรีท้องถิ่นได้รับอิทธิพล จากครอบครัวและสิ่งแวดลอมเป็นสำคัญ

ฉัตรชัย จุลเพชร (2548) ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทผู้นำสตรีในการปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบล” พบว่า การที่สตรีก้าวเข้ามาสู่ผู้นำได้นั้นต้องมีบทบาทการต่อสู้ที่เริ่มตั้งแต่ภายในครอบครัว กล่าวคือ สตรีจะต้องแสดงศักยภาพความเป็นผู้นำที่แตกต่างออกไปจากพี่น้องคนอื่นๆ ในครอบครัวและสร้างความสนิทสนมกับบิดาเป็นส่วนมาก ซึ่งบิดาของผู้นำสตรีเหล่านั้นมีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้นำหรือเป็นบุคคลที่ชาวบ้านนับถือ เพราะฉะนั้นการที่สตรีพยายามเชื่อฟังและดำเนินชีวิตตามแบบคำสอนของบิดาทำให้เกิดการถ่ายทอดในเรื่องต่างๆ มากมาย รวมถึงเรื่องการเมือง การปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กจึงมีส่วนสำคัญมาจนถึงวัยผู้ใหญ่ อีกทั้งการรู้จักสนิทสนมกับกลุ่มนักการเมืองเพราะบิดาหรือสามีเคยเป็นผู้นำมาก่อนนั้นก็ส่งผลต่อคะแนนเสียงในการแต่งตั้งตำแหน่งของผู้นำสตรีด้วยเช่นกัน

ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ (2555) กล่าวใน “ปาฐกถา จากหลังบ้านนายกฯหญิง : ความเป็นหญิง พื้นที่ทางการเมืองและสังคม โดยยกตัวอย่างท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์ ว่าท่านเป็นคนที่มิบทบาทที่ทางของผู้หญิงในฐานะผู้หญิงที่เป็น “หลังบ้าน” ยืนเคียงข้างผู้นำทางความคิดและการเมืองคนสำคัญของประวัติศาสตร์การเมืองไทย ทั้งขณะและประสบการณ์ของท่านผู้หญิงพูนศุข เกี่ยวกับการเมืองไทย ให้ภาพที่ชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทที่ทางของผู้หญิงในฐานะ “หลังบ้าน” ที่ไม่ได้เป็นข้างเท้าหลัง แต่เป็นคู่ชีวิตของท่านผู้นำ ขณะเดียวกันเรื่องราวของท่านก็เป็นหนึ่งแรงกระตุ้นเตือนให้ผู้หญิงตระหนักรู้ถึงการแบ่งงานและบทบาทหน้าที่นอกบ้านและในบ้านและเป็นโจทย์สำคัญให้ได้ขบคิดถึงความเชื่อ ความหมาย และค่านิยมที่กำกับความเข้าใจของคนเราเกี่ยวกับผู้หญิงในการเมือง กิจกรรมทางการเมืองถูกทำให้ดูเหมือนว่าไม่ใช่กิจกรรมของผู้หญิง เพราะเป็นเรื่องสาธารณะและเกิดในพื้นที่สาธารณะซึ่งไม่ใช่พื้นที่หลักของผู้หญิง นอกจากนี้ผู้หญิงยังขาดคุณลักษณะสำคัญที่จำเป็นต่อการดำเนินการทางกฎหมาย การเปลี่ยนแปลงเชิงความคิดในทางการเมืองและเศรษฐกิจทำให้เกิดการตั้งคำถามเกี่ยวกับที่ทางของผู้หญิงบางกลุ่มที่ไม่มีโอกาสเลือกวิถีชีวิตของตนเอง ดังนั้นจึงเกิดข้อเรียกร้องให้ผู้หญิงมีโอกาสทางการศึกษา และออกมามีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตที่ย้ายออกมาจากครัวเรือน ไปมีพื้นที่ที่แตกต่างหาก เพื่อที่จะทำมาหาเลี้ยงชีพได้โดยไม่ต้องพึ่งพิงผู้อื่น

สรุป การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ บริบทที่ส่งผลให้ผู้หญิงชนชั้นนำมีบทบาททางการเมืองเกาหลีใต้ว่าต้องศึกษาจากแนวคิดสตรีนิยม โดยการศึกษาว่ามีแนวคิดสตรีนิยมสายใดบ้างที่เข้าไปมีผลต่อระบบความคิดของผู้หญิงในสังคมเกาหลี ให้ผู้หญิงหันมาสนใจสิทธิและเสรีภาพของตนเอง รวมถึงแนวคิดสตรีนิยมแนวคิดใดที่ส่งผลให้เกิดกระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมของสตรีในเกาหลี และกระบวนการเคลื่อนไหวดังกล่าวส่งผลให้สถานภาพของผู้หญิงในเกาหลีเปลี่ยนไปอย่างไรบ้าง และจากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นทำให้ผู้วิจัยทราบว่าการศึกษาสตรีจะได้รับการยอมรับจากประชาชนและสามารถเป็นผู้นำได้นั้น มีหลายปัจจัยที่สนับสนุนให้สตรีเหล่านี้ประสบความสำเร็จในทางการเมือง ซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านประสบการณ์การทำงาน ปัจจัยด้านครอบครัวและสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านบุคลิกภาพและความเป็นผู้นำ อีกทั้งยังทำให้ผู้วิจัยทราบแนวทางในการวิเคราะห์และศึกษาความเป็นผู้หญิงในการเมืองของ ฮัน มยองซุก และปาร์ค กึนฮย ว่าต้องศึกษาจากลักษณะภายนอกและอุปนิสัยส่วนตัว ภาวะผู้นำของผู้นำทั้งสองที่ส่งผลให้ตนเองเป็นที่ยอมรับในฐานะนักการเมือง และสามารถเข้าไปมีอำนาจและบทบาทในทางการเมืองได้

บทที่ 3

บริบททางสังคมกับการเป็นผู้นำทางการเมืองของสตรีชนชั้นนำ

สำหรับบทที่ 3 จะกล่าวถึงผลการศึกษาดำเนินการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีบริบททางสังคมหลายบริบทที่ส่งผลต่อการมีอำนาจทางการเมืองของ ฮัน มยองซุก และ ปาร์ค กึนฮเย ซึ่งในบทนี้จะแบ่งบริบททั้งหมดออกเป็น 4 บริบทหลัก ได้แก่

- 3.1 บริบทภายนอกประเทศ
- 3.2 บริบทภายในประเทศ
- 3.3 บริบทภายในครอบครัว
- 3.4 บริบทของตัวผู้นำ

3.1 บริบทภายนอกประเทศ

จากการศึกษาพบว่า จากการที่ผู้หญิงชนชั้นนำของเกาหลีใต้สามารถมีอำนาจทางการเมืองได้นั้นเป็นผลมาจากบริบทภายนอกประเทศที่เกี่ยวกับข้อกีดกันขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรีที่เกิดขึ้นในประเทศตะวันตกอันส่งผลให้เกิดขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรีขึ้นในประเทศเกาหลีในเวลาต่อมา

แนวคิดสตรีนิยมเกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 17 โดยให้ความสำคัญกับประเด็น คุณธรรมของความเป็นหญิงความเป็นชาย ความเป็นเหตุเป็นผลที่ผู้ชายมีแต่ผู้หญิงไม่มี และการเรียกร้องสิทธิความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย รวมทั้งความเป็นอิสระของหญิง โดยเฉพาะผู้หญิงชนชั้นกลางและชนชั้นสูง

สตรีนิยมได้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วง 40 ปีหลังของศตวรรษที่ 20 หรือราวๆปีคริสตศักราช 1960 เป็นต้นไป ซึ่งนำไปสู่การศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิงในมิติต่างๆ โดยให้ความสำคัญในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และได้ใช้ความคิดรวบยอดในเรื่องความเป็นเพศ (Gender) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ที่สำคัญ

ความเหลื่อมล้ำทางเพศได้ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวเรียกร้องความเท่าเทียมกันระหว่างเพศมาโดยตลอด โดยเฉพาะในช่วงสี่ทศวรรษที่ผ่านมา ในช่วงเวลาดังกล่าวยังได้เกิดการศึกษาคำอธิบายหรือแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นรองของผู้หญิงในด้านต่างๆอย่างมากมายอีกด้วย

คำอธิบายหรือแนวคิดสตรีนิยมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่พัฒนามาจากแนวคิดกระแสหลักๆที่มีอยู่ในสังคม เช่น เสรีนิยม (Liberalism) ลัทธิมาร์กซ์ (Marxism) จิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) และแนวคิดหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) นักสตรีนิยมได้นำแนวคิดเหล่านี้มาขยายความ ปรับแต่งให้กลายเป็นกรอบทฤษฎีที่กว้างขึ้น ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นหลายสำนักคิดด้วยกัน เช่น สตรีนิยมสายเสรีนิยม สตรีนิยมสายมาร์กซิส สตรีนิยมสายถอนรากถอนโคน สตรีนิยมสายวัฒนธรรม สตรีนิยมสายนิเวศ สตรีนิยมสายสังคมนิยม สตรีนิยมสายจิตวิเคราะห์ และสตรีนิยมสายหลังสมัยใหม่ เป็นต้น และในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ยอมรับประเด็นที่นักสิทธิสตรีนำเสนอ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องเพศ เรื่องความเสมอภาค ประเด็นเหล่านี้ได้ขยายกว้างออกไปไม่ใช่เฉพาะแต่ในประเทศในตะวันตก เพียงเท่านั้นแต่ยังมีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวเรื่องสิทธิสตรีในประเทศอื่นๆรวมถึงประเทศเกาหลีด้วยเช่นเดียวกัน (วันทนีส์ วาลิกะสิน, 2543, อ้างถึงในเย็นจิตร์ ถิ่นขาม, 2553, ย่อหน้าที่ 3)

3.2 บริบทภายในประเทศ

บริบทภายนอกประเทศที่เกี่ยวข้องกับขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรีที่เกิดขึ้นในประเทศตะวันตกส่งผลต่อบริบทภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการก่อตัวขึ้นของขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรีในเกาหลี ซึ่งบริบทภายในประเทศที่ส่งผลต่อการมีอำนาจทางการเมืองของผู้นำทั้งสองนั้นจะแบ่งออกเป็น 3 ช่วงเวลาหลัก ได้แก่

3.2.1 ช่วงขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรีก่อตัวขึ้นครั้งแรกในเกาหลี

3.2.2 ช่วงปฏิรูปและแก้ไขกฎหมายสำหรับผู้หญิง

3.2.3 ช่วงที่สถานภาพของผู้หญิงเกาหลีได้รับการพัฒนามากที่สุด

3.2.1 ช่วงขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรีก่อนตัวขึ้นครั้งแรกในเกาหลี

ขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อนเรียกร้องสิทธิเริ่มก่อตัวขึ้นในเกาหลีภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 Cheri Kramarae และ Dale Spender (ศุภัญญา อินตะ โคต , 2550 อ้างถึงใน สมเกียรติ ตั้งมโน , 2550) ได้ให้ข้อมูลที่น่าสนใจว่า นับจากเกาหลีได้รับการปลดปล่อยจากญี่ปุ่นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เกาหลีได้แบ่งประเทศออกเป็น 2 ส่วนคือ เกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ โดยเกาหลีใต้อยู่ภายใต้การปกครองของสหรัฐอเมริกา ส่วนเกาหลีเหนืออยู่ภายใต้การปกครองของสหภาพโซเวียต เกาหลีเหนือโดยการสนับสนุนของสหภาพโซเวียตในระบอบคอมมิวนิสต์ เกาหลีเหนือได้ให้การส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของผู้หญิง แม้ว่าจะเป็นไปอย่างมีขีดจำกัดก็ตาม ส่วนในเกาหลีใต้นั้น ขบวนการของผู้หญิงหลังสงครามค่อนข้างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้สืบทอดจารีตขบวนการเคลื่อนไหวสิทธิสตรีแนวสังคมนิยมและมาร์กซิสต์ ที่ได้สถาปนาขึ้นในช่วงระหว่างการยึดครองของญี่ปุ่น

ขบวนการเคลื่อนไหวของผู้หญิงเหล่านี้ ได้ให้ความมั่นใจว่าเสรีภาพของผู้หญิงจะบรรลุได้ โดยการปลดปล่อยทางชนชั้นและประชาชาติ คนงานผู้หญิง และชาวนาชาวเกาหลีนับล้านๆ คนได้รวมตัวและเชื่อมโยงกันในทางชนชั้น พร้อมทั้งร่วมกันต่อสู้ในระดับชาติในช่วงปลายทศวรรษที่ 1940s

การปะทุขึ้นมาของสงครามเกาหลี (ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ.1950-1953) ได้ทำลายจารีตของแนวคิดลัทธิสิทธิสตรีฝ่ายซ้าย¹ ในเกาหลีใต้ นักสิทธิสตรีเป็นจำนวนมากต้องล้มตายในช่วงระหว่างสงครามดังกล่าว และส่วนใหญ่ของนักสิทธิสตรีฝ่ายซ้ายได้อพยพไปอยู่ที่เกาหลีเหนือ การเจริญเติบโตขึ้นบนลัทธิเผด็จการอำนาจเบ็ดเสร็จในเกาหลีเหนือในลักษณะปีศาจไปโดยซึ่งได้เข้ามาควบคุมผู้หญิงทั้งหลายและต่อต้านความเป็นอเมริกัน นอกจากนี้การรวมชาติยังคงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการมีสิทธิมีเสียงของบรรดานักสิทธิสตรีเกาหลีเหนือ

¹คำว่า “ฝ่ายซ้าย” คือ บุคคลหรือประเทศที่เดินแนวทางสังคมนิยม หรือคอมมิวนิสต์ รวมไปถึงพวกหัวคิดก้าวหน้า (อ้างถึงใน ruji, 2552)

ภายหลังสงครามเกาหลี กลุ่มผู้หญิงบางส่วนที่ยังคงอยู่ในขบวนการเคลื่อนไหวสิทธิสตรีในเกาหลีใต้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคริสเตียนอนุรักษนิยม ที่ก่อตัวขึ้นมาจากบรรดานักสิทธิสตรีแห่งชาติก่อนหน้านั้น ซึ่งในปีที่เกาหลีเป็นอิสรภาพจากญี่ปุ่น กลุ่มคนเหล่านี้ได้ยื่นข้อเรียกร้องอย่างชัดเจน และได้กลายเป็นพวกฝ่ายขวา² ที่ต่อต้านคอมมิวนิสต์ในช่วงต้นทศวรรษ 1940s และสนับสนุนรัฐบาลที่เข้ากับฝ่ายอเมริกันก่อนสงครามเกาหลี จนกระทั่งช่วงกลางของทศวรรษที่ 1980s กลุ่มผู้หญิงอนุรักษนิยมเหล่านี้บางกลุ่มเป็นเครื่องหมายหรือตัวแทนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้หญิงในพรรคการเมืองและสื่อบริการทางการเมืองของผู้หญิง แม้ว่าขอบเขตความสนใจของนักสตรีนิยมเหล่านี้จะค่อนข้างเป็นไปอย่างคับแคบ และถึงแม้ว่าจะเรียกร้องเกี่ยวกับบทบาทความเป็นแม่บ้านและเรื่องของสิทธิผู้บริโภค แต่พวกเขาก็ยังให้การสนับสนุนระบอบทหาร ความเป็นชายไปพร้อมๆกัน ในช่วงสงครามเย็น (สุกัญญา อินตะ โจด, 2550 อ้างถึงในสมเกียรติ ตั้งมโน, 2550)

3.2.2 ช่วงปฏิรูปและแก้ไขกฎหมายสำหรับผู้หญิง

เกาหลีใต้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่หนึ่งในปี ค.ศ. 1962 ส่งผลให้ประชากรต่างพากันเข้าร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง โดยมุ่งหวังให้ประเทศชาติกลายเป็นสังคมอุตสาหกรรมได้สำเร็จ จากนั้นสังคมเกาหลีมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ในช่วงระหว่างทศวรรษที่ 1960-1990 ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การเคลื่อนไหวทางการเมือง การปรับปรุงกฎหมาย รวมทั้งความเป็นอยู่ในครอบครัวและความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง

ในขณะเดียวกัน ก็เกิดข้อขัดแย้งขึ้นในสังคมที่เกี่ยวกับสตรี อันเป็นผลมาจากปัจจัยหลักคือสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปก่อให้เกิดความตระหนักในชีวิตและสังคมในหมู่ผู้หญิง และทัศนคติของสังคมที่ยังคงยึดมั่นในความไม่เท่าเทียมกันและการแบ่งงานกันระหว่างเพศ โดยผู้หญิงยังถูกกีดกันไม่ให้เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ ทางสังคม ยังได้รับความรังเกียจถึงความไม่เท่าเทียมในสถานที่ทำงาน ครอบครัว และความสัมพันธ์กับผู้ชาย อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ในยุคใหม่ ได้เอื้ออำนวยให้ผู้หญิงเกาหลีหันกลับมามองดูสถานภาพของตนในสังคมมากขึ้น และต่างเห็นพ้องต้องกันว่า

² คำว่า “ฝ่ายขวา” คือ คือนุคคลหรือประเทศที่เดินแนวทางทุนนิยม อนุรักษนิยม หรือพวกที่ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง (อ้างถึงใน ruji, 2552)

สิทธิและเสรีภาพควรจะเปิดกว้างขึ้นในสังคมปัจจุบัน ดังนั้น การลุกขึ้นมาเรียกร้องต่อสังคมจึงเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกที่แท้จริงและภาพลักษณ์ของผู้หญิงสมัยใหม่ของเกาหลี

ในปี ค.ศ. 1960 ได้มีการเข้าไปมีส่วนร่วมของผู้หญิงในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ในกระบวนการกลายเป็นสังคมอุตสาหกรรม เกิดการจ้างงานทั้งชายและหญิงขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตาม การจ้างงานในกลุ่มผู้หญิงและเมื่อเปรียบเทียบลักษณะอาชีพที่ผู้หญิงเกาหลีได้ทำอยู่ จะเห็นว่า อัตราผู้ที่ทำงานในตำแหน่งผู้จัดการหรือข้าราชการระดับสูงมีจำนวนต่ำมาก เมื่อเทียบกับกรณีประเทศอื่น อย่างเช่น ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สวีเดน และนอร์เวย์ แต่มีอัตราส่วนที่ทำงานในภาคบริการ ค้าขาย เกษตร ป่าไม้ ประมง คนงาน คนงานไร้ฝีมือสูงกว่าในภาคอุตสาหกรรม

ในช่วงปฏิรูปและแก้ไขกฎหมายนี้ ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญๆดังต่อไปนี้

1) นักสตรีนิยมฝ่ายซ้ายช่วงทศวรรษ1970s

เกาหลีใต้ช่วงทศวรรษที่ 1970s เกิดขบวนการแรงงานสตรีที่มีชนบจรีตของเหล่าบรรดานักสิทธิสตรีฝ่ายซ้าย แม้ในช่วงทศวรรษที่ 1970s นั้นจะถือว่าเป็นมหัศจรรย์ทางเศรษฐกิจของเกาหลีใต้ แต่ความมหัศจรรย์ดังกล่าวนี้เป็นผลอันเนื่องมาจากการกดค่าแรงงานให้ต่ำมาก ชั่วโมงทำงานที่ยาวนาน ความเหนื่อยล้าและการข่มเหงแรงงานผู้หญิงในโรงงาน ด้วยสาเหตุต่างๆ เหล่านี้ และเพื่อเอาชนะสภาพเงื่อนไขอันน่ากลัวข้างต้น คนงานหญิงเป็นจำนวนมากจึงได้เข้าร่วมกับสหภาพแรงงานประชาธิปไตยใหม่ และต่อสู้อย่างกล้าหาญ นักประท้วงที่เป็นคนงานหญิงส่วนใหญ่ได้กลายมาเป็นประเด็นที่อ่อนไหวทางการเมืองในระบอบทหาร ภายใต้การนำของประธานาธิบดีปัก จุงฮี ที่ควบคุมและเข้าจัดการการเคลื่อนไหวของบรรดาแรงงานเหล่านี้อย่างแข็งกร้าว

ในปี 1979 มีการประท้วงด้วยการนั่ง (sit-down demonstration) ที่รวมตัวขึ้นมาโดยสหภาพแรงงาน Y.H. หนึ่งในบรรดาสหภาพแรงงานประชาธิปไตยผู้หญิง บริษัท Y.H. ถือเป็นเป็นมูลเหตุสำคัญแห่งการล่มสลายของระบอบปัก จุงฮี ที่ปกครองโดยระบอบทหารที่ต่อเนื่องมาอย่างยาวนาน ในการสลายการชุมนุมได้มีการยิงปืนเข้าใส่กลุ่มผู้ประท้วงที่สนับสนุนระบอบประชาธิปไตย เป็นเหตุการณ์ที่ปัจจุบันรู้จักกันในนาม “การฆาตกรรมหมู่ที่กวางจู (the Kwangju Massacre)” ในปี 1980

ในช่วง ศตวรรษที่ 1980s นักการเมืองและนักกฎหมายผู้หญิงจำนวนหนึ่ง ได้ให้ความสนใจต่อการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายครอบครัวเป็นอันดับแรก รวมไปถึงเรื่องของวัฒนธรรมทางเลื้อกซึ่งสมาชิกของกลุ่มเป็นตัวแทนของชนชั้นกลางที่ค่อนข้างมีอิทธิพล ที่ได้ให้ความสนใจใส่ในประเด็นทางเลื้อกต่างๆ ผู้รากลึกของชาวเกาหลี ในปัญหาเกี่ยวกับเผด็จการอำนาจนิยม และการผสมผสานกันกับวัฒนธรรมที่ชายเป็นใหญ่ (Cho, 1996) ในช่วงทศวรรษ 1980s แนวทางเหล่านี้มักจะไม่ได้รับการตอบรับที่ดีนักในฐานะที่เป็นเรื่องที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือความชอบธรรมของลัทธิเฟมินิสม์

2) พลังของผู้หญิงและองค์กรประชาชนในการต่อต้านระบอบทหาร

กลุ่มของนักสิทธิสตรีเกาหลีกลุ่มหนึ่ง ได้มีการฟื้นฟูทฤษฎีเฟมินิสต์ฝ่ายซ้ายและยุทธวิธีต่างๆ ขึ้น ในกรณีของการเมืองในชีวิตประจำวัน สิ่งเหล่านี้ได้เปลี่ยนแปลงไปสู่การสร้างเสริมระบอบประชาธิปไตย และกิจกรรมทั้งหลายของขบวนการแรงงาน ด้วยเหตุนี้ ในปี 1986 เมื่อนักกิจกรรมคนหนึ่ง ซึ่งเคยเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ทำงานในโรงงาน กล่าวหาว่าตำรวจคนหนึ่งได้กระทำการทารุณกรรมทางเพศกับเธอ ทำให้บรรดานักสิทธิสตรีฝ่ายซ้ายแห่งชาติจำนวนมากลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อเธอ เพราะพวกเขามองว่า ข้อกล่าวหาเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขกว้างๆ ในการต่อต้านระบอบทหาร

ในเวลาต่อมา มันจึงกลายเป็นเวทีหนึ่งของการระดมพลกลุ่มก่อนนักสิทธิสตรีกลุ่มต่างๆ เช่นเดียวกับการหนุนเสริมของประชาชนอย่างกว้างขวาง และความสามัคคีขององค์กรประชาชน (Kyung-Ai Kim, 1995) อหลังจากนั้น บรรดานักเคลื่อนไหวฝ่ายซ้าย นักสิทธิสตรีที่สนับสนุนด้านแรงงานก็ได้สร้างขบวนการแนวร่วมขึ้นมา ชื่อว่า "สมาคมแนวร่วมของผู้หญิงเกาหลี" ซึ่งได้ร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ของขบวนการเคลื่อนไหวของสตรีหัวก้าวหน้าทั่วประเทศ ด้วยการเน้นในเรื่องบทบาทของผู้หญิงในสถานการณ์ที่ประเทศถูกแบ่งแยก ตัวแทนนักสิทธิสตรีบางคนได้มีส่วนร่วมในขบวนการเกี่ยวกับการรวมเป็นหนึ่งเดียว ระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ รวมไปถึงประเด็นปัญหาโสเภณี ที่เกิดขึ้นมาจากฐานทัพอเมริกันในเกาหลีใต้ด้วย (Kathy Moon, 1997) ขบวนการสิทธิสตรีแห่งชาตินี้ เพื่อฟูขึ้นมาพร้อมกับขบวนการช่วยเหลือผู้หญิงในทศวรรษที่ 1990s และในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่กองทัพญี่ปุ่นได้บีบบังคับผู้หญิงกว่า 1 แสนคนให้เป็นหญิงบำเรอ

ให้กับกองทัพตนในเอเชีย ส่วนใหญ่ของผู้หญิงเหล่านี้เป็นชาวเกาหลีที่อยู่ภายใต้อาณานิคม ปฏิบัติการดังกล่าวได้รับการเรียกขานว่าทาสบำเรอทางเพศ (sexual slavery) ผู้หญิงเหล่านี้กระตุนความรักชาติ ปลุกเร้าความโกรธแค้นของคนในชาติที่มีต่อจักรวรรดินิยมญี่ปุ่น และภายนอกเกาหลีได้ กลุ่มผู้หญิงเหล่านี้ได้ไปกระตุนความโกรธเคืองเกี่ยวกับอาชญากรรมสงครามที่กระทำต่อผู้หญิง

นอกจากประเด็นด้านต่างๆที่กล่าวมาแล้วนั้น ยังมีนักสตรีนิยมกลุ่มรองๆที่มุ่งประเด็นไปที่ ขบวนการปฏิรูปและแก้ไขกฎหมาย

3) การปฏิรูปทางกฎหมายและการปฏิวัติทางเลือก

ในทศวรรษที่ 1990s ภายหลังจากการล่มสลายของประเทศสังคมนิยมและระบอบทหารใน เกาหลีใต้ นักสิทธิสตรีมีเริ่มมีอุดมการณ์และทิศทางที่แตกต่าง หลากหลาย อาทิเช่น ประเด็นเกี่ยวกับสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียว ความรุนแรงทางเพศ การเมืองเรื่องเพศ ค่าแรงที่ไม่เท่าเทียมกัน การกีดกันเกี่ยวกับการจ้างงาน และการเป็นตัวแทนทางการเมืองที่มีปริมาณต่ำมาก เช่นเดียวกับการต่อต้านวัฒนธรรมขงจื้อที่เน้นในเรื่องปีศาจปไต โดย ซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นความฝันที่สำคัญของอำนาจสิทธิสตรี และเพิ่มพูนศักยภาพที่เคยเก็บซ่อนอยู่ในของผู้หญิงทั้งหลายให้ปรากฏตัวขึ้นมา

หลังจากการที่หลายๆประเทศเริ่มเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ เกาหลีเองก็เช่นเดียวกันเกาหลีได้มีนโยบายเกี่ยวกับ"การสร้างสังคมใหม่ของตนเอง" เพื่อตอบสนองความเป็นไปของสังคมโลกร่วมสมัย ตามเอกสารทางการเกาหลีกล่าวว่า การสร้างเกาหลีใหม่หมายถึง ภารกิจที่จะต้องกระทำ 3 ประการคือ

1. การขจัดความไม่ยุติธรรมทางสังคมและคอร์รัปชั่น
2. การฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติ
3. การสร้างวินัยข้าราชการและระเบียบสาธารณะ

ในปี ค.ศ. 1993 เมื่อนายคิม ยังแซม เข้ารับตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีเกาหลีใต้ ได้เกิดโรคที่เรียกว่า "โรคเกาหลี" ซึ่งมีลักษณะดังนี้

1. การสูญเสียความขยันหมั่นเพียรของชาวเกาหลี
2. ค่านิยมอันดีงามที่ค่อยๆ เสื่อมสลาย เพราะความอยู่ดีศรีธรรม การคอร์รัปชัน ความเกียจคร้าน ความไร้เหตุผล ความเฉื่อยชา และการทะเลาะเบาะแว้ง รวมถึงการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว
3. ความเชื่อมั่นในตัวเองหายไป และกลับไปยอมรับความพ่ายแพ้

ประธานาธิบดี คิม ยังแซม เห็นว่าความพยายามที่จะปฏิรูปรุ่นนี้มีความจำเป็นต่อการรักษาโรคเกาหลีมาก ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ ความพยายามที่จะปฏิรูป ซึ่งได้แก่ การให้ความสำคัญกับชาติ และการยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประเทศ ซึ่งจะเป็นการสร้างสำนึกแก่ประชาชนให้นึกถึงเป้าหมายของชาติในท้ายที่สุด และทำให้ประเทศก้าวหน้าอยู่ในระดับเดียวกับชาติอื่นๆ ที่ก้าวล้ำนำสมัยโดยได้กล่าวไว้ในสุนทรพจน์เมื่อเข้ารับตำแหน่งใหม่ว่าเกาหลียุคใหม่จะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

1. สังคมประชาธิปไตยที่เติบโตเต็มที่ และมีเสรีภาพกว่าเดิม
2. ประชาคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมทำงานและอาศัยอยู่ด้วยกันอย่างกลมกลืน มีคุณภาพชีวิตที่ดี และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้รับการเชิดชู
3. รัฐที่มีความยุติธรรมทั่วถึง เสมือนแม่น้ำไหลไปทั่วแผ่นดิน หรือกล่าวได้ว่าเป็นสังคมที่ยุติธรรม ซึ่งบุคคลที่ซื่อสัตย์และขยันสามารถมีชีวิตที่ดีได้
4. ประเทศใหม่ที่ยอมรับนับถือศักดิ์ศรีของมนุษย์และเทิดทูนวัฒนธรรม
5. ดินแดนที่มีเอกภาพที่ประชาชนซึ่งถูกแบ่งแยก จะอยู่ร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสันติ
6. เป็นศูนย์กลางอันโดดเด่นและน่าภาคภูมิใจของโลกที่เจริญก้าวหน้า มีส่วนร่วมอย่างมหาศาลต่อสันติภาพ และความก้าวหน้าของโลก

จุดมุ่งหมายคือ รัฐที่มีอิสระอด เศรษฐกิจดี สังคมดี และการรวมชาติอย่างสันติ การสร้างเกาหลีใหม่ หมายถึงการสร้างประเทศ ประชาธิปไตยให้เติบโตเต็มที่และเป็นเอกภาพ หน้าที่นี้ต้อง

อาศัย"กระบวนการปฏิรูประดับชาติ" เพื่อสร้างสังคมใหม่โดยการรักษาโรคที่ระบาดทั่วสังคม
 สิ่งจำเป็นเร่งด่วนต่อการสร้างเกาหลีใหม่คือ การเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงและการปฏิรูปเพื่อ"
 ยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนทุกคน" ที่ได้เสียสละในการต่อสู้เรียกร้องเพื่อความก้าวหน้าใน
 ช่วงเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา

กล่าวในที่นี้คือ แนวคิดการสร้างสังคมเกาหลีใหม่ ต้องการสร้างสังคมประชาธิปไตยที่มี
 เสรีภาพ ต้องการให้ประชาชน"ทุกคน"มีส่วนร่วมทำงานและอยู่ด้วยกันอย่าง"สอดคล้อง" มีคุณภาพ
 ชีวิตที่ดี และ"ศักดิ์ศรีของบุคคลได้รับการเชิดชู" เป็นสังคมที่ซื่อสัตย์ และคนชนชั้นสามารถมีชีวิตที่ดี
 ได้ เป็นเอกภาพ และเป็นศูนย์ที่สร้างความภาคภูมิใจของโลกที่เจริญ รวมถึงมีส่วนต่อสันติภาพและ
 ความก้าวหน้าของโลก

เนื่องจาก “แนวคิดการสร้างสังคมใหม่” ดังกล่าว จึงเป็นผลทำให้รัฐบาลเริ่มหันมาให้ความสำคัญกับสิทธิและเสรีภาพของผู้หญิงมากขึ้น ปัจจุบันรัฐบาลเกาหลีได้จึงได้มีความพยายามที่จะปรับปรุงสิทธิสตรีในแง่ต่างๆ มากขึ้น และให้มีการตระหนักถึงความเท่าเทียมกันระหว่าง เพื่อก่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพชีวิต ตามแนวความคิดการสร้างสังคมใหม่ โดยได้มีการจัดตั้งหน่วยงานรับเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับการกีดกันในด้านการว่าจ้างแรงงาน อีกทั้งเพิ่มจำนวนสตรีเข้าศึกษาในโรงเรียนนายทหารบก และมหาวิทยาลัยการตำรวจแห่งชาติ จากการเปลี่ยนแปลงบทบาทสตรีเกาหลีได้ดีขึ้นตามลำดับดังกล่าว ทางองค์การสหประชาชาติจึงได้คัดเลือกให้เกาหลีได้เป็นชาติที่มีการปรับปรุงสถานภาพสตรีให้สูงขึ้นมากที่สุดประเทศหนึ่งในเอเชีย

อย่างไรก็ตามผู้หญิงส่วนใหญ่ยังคงทำงานบริการ ขายส่ง และขายสินค้าอุปโภคบริโภค ในขณะที่การทำงานเกี่ยวกับด้านการผลิตน้อย และจะทำงานในอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง หากจำแนกตามขนาดอุตสาหกรรม ปี ค.ศ. 1997 ส่วนใหญ่พบว่า แรงงานหญิงจะได้ทำงานอยู่ในอุตสาหกรรมขนาดเล็กมากและระดับกลางเพียงเล็กน้อย ไม่มีโอกาสได้ทำงานในโรงงานขนาดใหญ่ ดังสถิติพบว่า มีผู้หญิงเพียงร้อยละ 9.7 เท่านั้นที่ทำงานในบริษัทที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1000 คนขึ้นไป

ตั้งแต่ปี 1960 เป็นต้นมา ผู้หญิงได้รับค่าจ้างต่ำกว่าชายถึงร้อยละ 62 แม้ว่าผู้หญิงจะได้รับค่าจ้างสูงขึ้นเรื่อยมา แต่ค่าจ้างก็ยังต่ำกว่าผู้ชายร้อยละ 46.7 ในปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะทำงาน

น้อยชั่วโมงกว่า และไม่สามารถก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งสูงๆได้ ทำให้มีรายได้ต่ำกว่ามาโดยตลอด (ยกเว้นผู้ที่ทำงานราชการและเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ที่มีค่าจ้างแรงงานเท่ากัน)

อนึ่ง เมื่อเทียบข้อมูลด้านตำแหน่งหน้าที่ในปี ค.ศ. 1997 อัตราส่วนผู้ชายที่ดำรงตำแหน่งระดับหัวหน้างานหรือผู้จัดการ (division chiefs) ร้อยละ 14.3 ส่วนผู้หญิงอยู่ในตำแหน่งนี้หรือสูงกว่า มีเพียงร้อยละ 1.6 เท่านั้น ส่วนระดับการศึกษาของผู้หญิงที่ทำงานบริษัทต่างๆ แรงงานและพนักงานส่วนใหญ่จะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาซึ่งมีมากกว่าแรงงานและพนักงานชาย ในทางตรงข้ามพนักงานหญิงที่จบปริญญาตรีขึ้นไปมีน้อยกว่าพนักงานที่เป็นชายจำนวนมาก "ระดับการศึกษา" เป็นดัชนีที่ชี้ให้เห็นความยากลำบากที่ผู้หญิงจะเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน อนึ่ง ในปี ค.ศ. 1996 ร้อยละ 50 ของบริษัทขนาดใหญ่ มีพนักงานที่เป็นชายจบการศึกษาระดับอุดมศึกษาถึงร้อยละ 87.9 ส่วนพนักงานหญิงเพียงร้อยละ 12.1 ที่จบระดับเดียวกัน

และหากจะพิจารณาลงไปในรายละเอียดแล้ว ร้อยละ 90 ของบัณฑิตชายเข้าทำงานในบริษัทที่มียอดขายสูงสุด 100 บริษัทแรกของประเทศ ทำให้เสียเวลาที่ผู้หญิงจะศึกษาหาความรู้ในมหาวิทยาลัยเพราะจะไม่สามารถทำงานในงานที่มีความมั่นคงก้าวหน้าได้ นอกจากนี้หากเทียบอัตราการเข้าสู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างบัณฑิตชายและหญิง จะมีช่องว่างห่างกันถึง 4 เท่า หรือเป็นช่องว่างที่ห่างมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ในกลุ่ม OECD ที่เกาหลีเป็นสมาชิกอยู่ (ศกัญญา อินตะโศด, 2550 อ้างถึงในสมเกียรติ ตั้งมโน, 2550)

3.2.3 ช่วงที่สถานภาพของผู้หญิงเกาหลีใต้ได้รับการพัฒนามากที่สุด

สถานภาพและบทบาทของผู้หญิงเกาหลีในปี 2000 นั้นก้าวหน้าไปจากเดิมมาก จากการที่กลุ่มสิทธิสตรีได้ดำเนินการต่อสู้เพื่อสิทธิสตรีมานานกว่า 20 ปี สังคมเกาหลีได้หันมายอมรับสถานภาพของผู้หญิงมากขึ้น ความเปลี่ยนแปลงได้ปรากฏขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะออกมาในรูปแบบของการแก้ไขกฎหมาย ค่านิยมที่มีต่อสถานภาพของสตรี ความเท่าเทียมกันในด้านการทำงาน และค่าจ้างแรงงาน ฯลฯ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีปรากฏการณ์ใหม่ๆ เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญก็ตาม แต่ก็ยังไม่อาจเทียบเท่ากับความต้องการที่กลุ่มสตรีปรารถนา สมาชิกของกลุ่มบางคนยังคงย้ำว่า สิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันยังคงไม่แตกต่างจากอดีต ทั้งนี้เพราะอุดมการณ์ของลัทธิขงจื้อที่สังคมยึดถือยังคง

มีอยู่อย่างเหนียวแน่น ทำให้การยกย่องผู้ชายเป็นใหญ่ การเน้นการแบ่งงานกันทำระหว่างชายหญิง และความไม่เท่าเทียมกันภายในครอบครัวจึงคงมีอยู่ต่อไป

แม้ว่าข้ออ้างของกลุ่มสตรีจะเป็นเช่นไรก็ตาม สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในปี 2000 มีดังนี้

1) ใน "คณะแพทยศาสตร์" มหาวิทยาลัยโซลแห่งชาติ รับนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งที่เป็นหญิง ร้อยละ 49.7 หรือ 86 คนจากจำนวนที่รับทั้งสิ้น 173 คน หากจะเทียบกับจำนวนนักศึกษาหญิงที่รับเพียงร้อยละ 28.6 ในปี 1999 ซึ่งถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของคณะนี้ เคยรับนักศึกษาส่วนใหญ่ที่เป็นชายนับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งคณะแพทยศาสตร์แห่งนี้เป็นต้นมา นอกจากนี้ กรรมการเพิ่มจำนวนนักศึกษาหญิงเข้าคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยอื่นๆ ก็เป็นเช่นเดียวกันที่รับมากกว่าร้อยละ 40 ของนักศึกษาทั้งหมดที่รับเข้าในปีการศึกษา 2000

2) โรงเรียนนายทหารบก (Korea Military Academy) และโรงเรียนนายเรือ (Korea Naval Academy) ซึ่งเคยรับแต่นักเรียนชายเข้าเรียน ได้เปิดรับนักเรียนหญิงครั้งแรกในปี 1998 และ 1999 โดยในปี 2000 มียอดนักเรียนหญิงสมัครเข้าโรงเรียนทั้งสองแห่งนี้เป็นจำนวนมากกว่าผู้สมัครที่เป็นชาย

3) อัตราส่วนของผู้หญิงในสถาบันฝึกอาชีพทางด้านกฎหมาย มีสถิติที่น่าสนใจดังนี้ ผู้เข้ารับการศึกษาที่เป็นบัณฑิตสตรีทางกฎหมายมีร้อยละ 8.3 ในปี 1998 เป็นร้อยละ 13.3 ในปี 1999 และเป็น 16.6 ในปี 2000 อีกทั้งผู้ที่สอบเนติบัณฑิตได้คะแนนสูงที่สุดในปี ค.ศ. 2000 ได้แก่ผู้หญิงชื่อ นางสาวยุน แจ นัม ทำให้เป็นการเพิ่มความกระตือรือร้นให้กับบรรดาผู้หญิงคนอื่นๆ ที่ต้องการจะเพิ่มพูนสถานภาพของตนเองมากขึ้น

4) ผู้หญิงเกาหลีได้เพิ่มจำนวนในที่ทำงานในแต่ละแห่งมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น งานในศูนย์ควบคุมทางอากาศ งานในศูนย์เทคโนโลยีเกาหลี หรือที่เรียกว่า Teharan Valley และมีนักธุรกิจสตรีจำนวนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง เป็นผู้ทำหน้าที่ในการคุ้มภัย (bodyguards) และเป็นคนขับรถแท็กซี่อีกด้วย

ประเทศเกาหลีได้ต้องการพัฒนาประเทศชาติให้กลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ประสบความสำเร็จ จึงได้เร่งพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีด้วยการเริ่มทำให้โอกาสทางการศึกษามหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้น ทั้ง

ในสาขาเดิมที่เป็นของผู้หญิงและในสาขาที่เป็นของผู้ชาย เริ่มสนับสนุนให้มีความยืดหยุ่นด้าน บทบาทชายและหญิงมากขึ้นในการทำงานนอกบ้าน เพื่อคลายความเหนียวแน่นของค่านิยมลัทธิ ขงจื้อที่กำหนดความสูงต่ำชายหญิง การไม่ยอมรับสตรีเพศในแวดวงการทำงานในสังคม และ ความสัมพันธ์และฐานะที่ด้อยต่ำในครอบครัวให้ลดน้อยลง และให้ผู้หญิงได้มีศักยภาพเท่าชายเพื่อ เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยพัฒนาประเทศร่วมกัน ทั้งนี้จากการที่เกาหลีใต้ประสบความสำเร็จ ผู้หญิง หลายคน ได้พิสูจน์ตัวเองให้สังคมเห็นว่าต่างก็มีศักยภาพในตัวเองไม่แพ้ชาย

ที่ผ่านมา เกาหลีใต้ได้สร้างความมหัศจรรย์ในการกอบกู้เศรษฐกิจที่พังทลายลง เนื่องจาก เหตุการณ์วิกฤตทางการเงินปลายปี ค.ศ. 1997 ด้วยการส่งคืนเงินกู้ยืมสุดท้าย ให้แก่องค์การการเงิน ระหว่างประเทศเมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา ทำให้เกาหลีหลุดพ้นจากการพันธนาการของ IMF และ ยึดออกอย่างสง่างามศักดิ์ศรีการเป็นสมาชิกของ OECD หรือกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้าได้อีก ครั้ง นอกจากนี้ด้วยความพยายามในการใช้วิกฤตให้เป็นโอกาส และการทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ ผลักดันให้เศรษฐกิจก้าวหน้าต่อไปท่ามกลางปัญหาหอรุมเร็ว ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ จนมี เงินทุนสำรองระหว่างประเทศมากเป็นอันดับ 5 ของเอเชียในปี 2001 ทั้งนี้เนื่องจากการนำของ ประธานาธิบดี คิม เด จุง ตั้งแต่ความสำเร็จทางเศรษฐกิจในครั้งนั้นเกาหลีได้มุ่งพัฒนาประเทศชาติ อย่างต่อเนื่องรวมถึงเรื่องสิทธิเสรีภาพที่เท่าเทียมของคนในชาติ จะเห็นได้จากการเคลื่อนไหวการ เรียกร้องสิทธิสตรีที่ก่อให้เกิดการเขียนกฎหมายใหม่ และแก้ไขกฎหมายหลายฉบับ

"ผู้หญิงมีสิทธิเสรีภาพทางการเมืองและกำหนดนโยบายเช่นเดียวกับผู้ชาย" ที่สำคัญมี "การ รณรงค์ให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างถอนรากถอนโคน" เพื่อให้บทบาทสตรีมีความเสมอภาคเท่าเทียม กับผู้ชายและสร้างคุณประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองมากยิ่งขึ้น รัฐบาลได้แก้ไขเปลี่ยนแปลง กฎหมายหลายฉบับเพื่อปรับปรุงสถานภาพสตรี เช่น กฎหมายห้ามการกีดกันทางเพศ โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง การเพิ่มจำนวนการแต่งตั้งสตรีให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการระดับสูง เช่น การแต่งตั้งสตรีใน คณะรัฐมนตรีเป็นเลขานุการประจำทำเนียบประธานาธิบดีทั้งหมด 6 คน และเป็นหัวหน้าสถานี ตำรวจ ในขณะที่เดียวกันรัฐสภาได้ผ่านกฎหมายกำหนดให้สัดส่วนจำนวน ส.ส. ที่เป็นผู้หญิงร้อยละ 30 และให้มีสัดส่วนของสตรีในคณะกรรมการต่างๆ ของรัฐบาลร้อยละ 30 อีกทั้งยังมีโครงการที่จะ ยกย่องระดับคณะกรรมการประธานาธิบดี เกี่ยวกับสตรีที่เป็นกระทรวงกิจการสตรีอีกด้วย (ไทย

โพสท์, 25 สิงหาคม 2544) จึงไม่แปลกที่เกาหลีใต้จะมีองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสตรีให้ดีขึ้น ดังต่อไปนี้ คือ

1) สมาคมสตรีเกาหลี: Korea Women's Association United (KWAU) เป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้น เพื่อรวมพลังขององค์กรสตรีเกาหลีทั้งหมดที่ทำงานเพื่อสิทธิสตรีและประชาธิปไตย โดยมีองค์กรสมาชิกที่สังกัดอยู่ 31 องค์กร ที่เป็นตัวแทนของขบวนการสตรีเกาหลี ทั้งนี้ KWAU เพียรพยายามที่จะสร้างสรรค์สังคมเกาหลีให้มีความเสมอภาค ปลอดภัยจากการเลือกปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และเพื่อให้ประเทศเป็นประชาธิปไตย ที่มีหลักประกันทางด้านสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ยังพยายามที่จะผลักดันขับเคลื่อนให้มีการรวมเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ให้เป็นประเทศเดียว

2) ศูนย์เครือข่ายสารสนเทศของสตรีในเอเชียแปซิฟิก: Asian Pacific Women's Information Network Center (APWINC) ได้รับการสถาปนาขึ้นในปี พ.ศ. 2539 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสตรี และเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและการสื่อสารที่สอดคล้องกับสตรีในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ซึ่งรวมทั้งเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้

3) สายด่วนสตรีเกาหลี: Korean Women's Hotline จัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างสรรค์สังคมประชาธิปไตยซึ่งสตรีทุกคนปลอดภัยจากรใช้ความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติ พร้อมกับสามารถเป็นผู้มีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างแข็งขันจริงจัง เป็นองค์กรที่มุ่งพิทักษ์สิทธิสตรีและคุ้มครองสวัสดิภาพของสตรี พร้อมกับสร้างสรรค์มิติของความเท่าเทียมระหว่างหญิงชายภายในบ้านหรือภายในครอบครัว ในที่ทำงาน และในสังคมโดยรวม

4) เครือข่ายของสตรีทำงาน: Working Women's Network ส่งเสริมให้ผู้หญิงได้ออกมาทำงานนอกเหนือจากงานในบ้านภายใต้ค่านิยมแบบเดิม เพื่อให้เกาหลีใต้พัฒนาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

5) สหภาพแรงงานสตรีเกาหลี: Korean Women's Trade Union (KWU) และสหพันธ์แรงงานเกาหลี: Korean Confederation of trade Union (KCTU) มุ่งเน้นเรื่องการจ้างงานและการดำรงชีพของผู้ใช้แรงงานให้มีเสถียรภาพ มีการปฏิรูปทางการเมือง และคุ้มครองสิทธิแรงงานขั้นพื้นฐานนอกจากนั้นยังทำการรณรงค์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าที่ผ่านมา เพื่อให้ปฏิบัติต่อผู้ใช้แรงงานโดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นคนงานหญิงหรือชายก็ตาม รวมทั้งการยึด

หลักการที่ว่า คนงานไม่ว่าชายหรือหญิงหากทำงานในหน้าที่เดียวกัน ต้องได้รับการจ้างค่าแรงเท่ากัน ซึ่งจะเป็นประเด็นปัญหาข้อเรียกร้องที่สำคัญสำหรับคนงานพลัดถิ่นด้วย

6) เครือข่ายเชื่อมโยงสตรี: Women Link เป็นองค์กรระดับรากหญ้า ที่มีจุดประสงค์มุ่งบรรลุมิติของความเท่าเทียมระหว่างหญิงและชาย และการสร้างเสริมพลังสตรีทั้งในระดับชุมชนและในสถานประกอบการหรือที่ทำงาน เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นปีแห่งการเคลื่อนไหวเพื่อแสดงจุดยืนทางอุดมการณ์อย่างเด่นชัดของขบวนการประชาชน เพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยในขอบข่ายอันกว้างขวาง โดยที่ Women Link เป็นองค์กรที่จัดตั้งและเคลื่อนไหวในระดับรากหญ้า ซึ่งคนงานสตรีและบรรดาแม่บ้านทั้งหลายทำงานร่วมกันอย่างแนบแน่น ด้วยการเข้ามีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหวและกิจกรรมต่างๆ อย่างแข็งขัน

7) สภาเกาหลีเพื่อสตรีที่ถูกญี่ปุ่นเกณฑ์ไปเป็นทาสกามารมณี: The Korean Council for the Women Drafted for Military Sexual Slavery by Japan และ สมาคมสมาชิกรัฐสภาที่ศึกษาประเด็นปัญหาหญิงบำเรอทหารญี่ปุ่นยามสงคราม: Association of National Assembly Members Studying the Comfort Women' Issues องค์กรเหล่านี้มีภารกิจที่สำคัญในการช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกญี่ปุ่นข่มเหง และนำไปเป็นภรรยาบำเรอในยามสงคราม

เมื่อพิจารณาเป้าหมายขององค์กร สมาคม และสภาเพื่อพัฒนาสตรีเหล่านี้ จะเห็นได้ว่าเกาหลีใต้ได้มีการดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิสตรีขึ้นมาอย่างกว้างขวาง และเน้นการรวมตัวเพื่อเรียกร้องความเป็นประชาธิปไตยอย่างเสมอภาค มีความเป็นธรรม ให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ทางสังคมแทบทุกด้าน และรวมถึงการส่งเสริมบทบาทของผู้หญิงให้เป็นไปในทางที่ดี แนวคิดสตรีนิยมยุคใหม่ของเกาหลีใต้ปัจจุบัน จึงสะท้อนถึงความต้องการความเปลี่ยนแปลงอย่างชนิดถอนรากถอนโคน และให้ผู้หญิงพร้อมมีบทบาทต่อการสร้างชาติร่วมกับชายอย่างเท่าเทียม (ศุภกัญญา อินตะ โคด, 2550 อ้างถึงในสมเกียรติ ตั้งมโน, 2550)

เมื่อพิจารณาจากบริบทข้างต้นที่ได้กล่าวมานั้น ถือเป็นบริบททางสังคมที่สำคัญอย่างมากที่มีส่วนทำให้สถานภาพของผู้หญิงเกาหลีใต้ได้รับการพัฒนา แต่อย่างไรก็ตามการที่ ฮัน มยองซุก และ ปาร์ค กึนฮเย สามารถเข้ามามีอำนาจทางการเมืองได้นั้นต้องพิจารณาไปถึงบริบทที่

เกี่ยวกับครอบครัวและบริบทที่เกี่ยวกับตัวผู้นำเองด้วย ที่มีส่วนสนับสนุนให้ตัวผู้นำมีศักยภาพที่พร้อมในการแข่งขันในเวทีของผู้ชาย

3.3 บริบทภายในครอบครัว

จากการศึกษาชีวประวัติของผู้นำหญิงทั้งสองคนพบว่า บริบทที่นอกเหนือจากบริบทภายนอกและภายในประเทศแล้ว บริบทภายในครอบครัวก็มีส่วนที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้นำทั้งสองคนสามารถเข้าไปมีอำนาจทางการเมืองได้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การที่ทั้งสองคนเติบโตมาในครอบครัวชนชั้นนำหรือครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจนั้นส่งผลให้ผู้นำทั้งสองมีการศึกษาที่ดี และมีทุนทางสังคมที่ดี

ในหัวข้อบริบทภายในครอบครัวนี้ จะกล่าวถึงบริบทที่ส่งผลให้ฮัน มยองซุก และ ปาร์ค กึนฮเย สามารถเข้าไปมีอำนาจทางการเมืองได้

1) ฮัน มยองซุก

เมื่อพิจารณาจากชีวประวัติของฮัน มยองซุก พบว่า การได้รับความไว้วางใจให้ ฮัน มยองซุก ขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น นอกเหนือจากบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไป ความคิดและค่านิยมที่เปลี่ยนไปของชาวเกาหลีแล้วนั้น ยังแสดงให้เห็นว่าการที่ฮัน มยองซุกมีความรู้ความสามารถเทียบเท่ากับนักการเมืองชายคนอื่นๆ และถูกเล็งดูมาในครอบครัวที่ปลูกฝังให้เธอมีความคิดก้าวหน้าก็มีส่วนสนับสนุนให้เธอได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ฮัน มยองซุก เกิดเมื่อปี 1944 และเติบโตมาในช่วงที่ประเทศเกาหลีได้ประสบปัญหาความยากจนอย่างหนัก เนื่องจากอยู่ในช่วงสงครามเกาหลี แต่เธอและครอบครัวก็สามารถผ่านมันมาได้ เธอเติบโตมาในครอบครัวที่มีฐานะ สังเกตได้จากเธอสามารถเข้ารับการศึกษจากมหาวิทยาลัยสตรีชื่อดังของเกาหลีได้และจบการศึกษาในปี 1967 ในสาขาภาษาศาสตร์และวรรณคดีฝรั่งเศส³ ซึ่ง

³ วิกิพีเดีย สารานุกรมออนไลน์, ฮัน มยองซุก, เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2559 เข้าถึงได้จาก

<https://ko.wikipedia.org/wiki/%ED%95%9C%EB%AA%85%EC%88%99>

ในช่วงที่เธอเข้ารับการศึกษาจนจบการศึกษานั้นเป็นปีแห่งการปฏิรูปเกาหลีหรือปีที่มีการออกแผนพัฒนาเศรษฐกิจครั้งที่ 1

เมื่อพิจารณาประวัติด้านการศึกษาของเธอแล้ว แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเธอเติบโตมาในครอบครัวที่มีฐานะที่สามารถสนับสนุนให้เธอได้รับการศึกษาอย่างดีมาโดยตลอด ซึ่งเมื่อเทียบกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจในช่วงนั้นแล้ว ถือเป็นเรื่องยากที่บุตรสาวจะได้รับการศึกษา เนื่องจากสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่อีกทั้งยังประสบปัญหาความยากจนอีกด้วย

2) ปาร์ค กึนฮเย

ในส่วนของ ปาร์ค กึนฮเย นั้น เธอสามารถคว้าตำแหน่งประธานาธิบดีหญิงคนแรกของเกาหลีใต้ได้สำเร็จ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม ปี 2012 ซึ่งนอกจากความสามารถของเธอที่ทำให้ได้รับคะแนนเสียงมากแล้ว ยังรวมไปถึงการที่ปาร์ค กึนฮเย เป็นบุตรสาวของ ปาร์ค จุงฮี ซึ่งอดีตประธานาธิบดีปาร์ค จุงฮี เคยเป็นผู้นำในการพัฒนา โดยพลิกแผ่นดินเกาหลี จากการเป็นสังคมล่าหลัง ยากจน และเป็นสังคมเกษตรกรรม มาเป็นสังคมทันสมัย เป็นสังคมอุตสาหกรรม และมีความมั่งคั่งเทียบเท่ากับประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย ทำให้ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไปชื่นชมยินดีและแสดงเจตจำนงในการให้การสนับสนุนบุตรของปาร์ค จุงฮี อย่างท่วมท้น

ปาร์ค กึนฮเย เกิดและเติบโตมาในครอบครัวที่เป็นชนชั้นนำ เธอจึงได้รับการศึกษาอย่างดีมาโดยตลอด เธอได้รับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมไฟฟ้าจากมหาวิทยาลัยโซกัง (Sogang University) ในปี ค.ศ. 1974 และได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยวัฒนธรรมจีน (Chinese Culture University) ของไต้หวันในปี ค.ศ. 1987 จากมหาวิทยาลัยปูคยองแห่งชาติ (Pukyong National University) จากสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเกาหลี (KAIST) ปี 2008 และจากมหาวิทยาลัยโซกังในปี 2010 (ดำรง ฐานดี, 2556)

เนื่องจากบิดาเป็นอดีตประธานาธิบดี เธอจึงคุ้นเคยและดำรงตำแหน่งทางการเมืองมานานตั้งแต่ครั้งมารดาเสียชีวิต ซึ่งถือได้ว่าหลังจากที่มารดาเสียชีวิต เธอก็กลายเป็นสตรีหมายเลขหนึ่งของเกาหลีเลยก็ว่าได้ และการที่เธอเกิดมาในครอบครัวของอดีตผู้นำนั้นมีส่วนทำให้เธอกลายเป็นที่รู้จักของคนในสังคม อีกทั้งเธอยังได้รับการเลี้ยงดูและปลูกฝังความรู้ที่เกี่ยวกับด้านการเมืองมาจาก

ครอบครัว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ ปาร์ค กีนเฮย มีความเป็นผู้นำและได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากคนที่เคยนับถือบิดาของเธอมาก่อน

3.4 บริบทของตัวผู้นำ

จากการศึกษาบริบทภายในครอบครัวพบว่า การให้การสนับสนุนทางการศึกษาและการเลี้ยงดูปลูกฝังนั้น มีส่วนทำให้ตัวของผู้นำเองนั้นมีความรู้ความสามารถที่ทำให้ผู้นำสามารถแข่งขันกับผู้อื่นในเวทีการเมืองได้ และเมื่อสามารถแข่งขันจนสามารถถูกรวมเข้าไปอยู่ในพื้นที่ทางการเมืองได้แล้วนั้นความสามารถ ประสบการณ์การทำงาน รวมไปถึงบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของตัวผู้นำก็มีส่วนทำให้ผู้นำทั้งสองสามารถก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งทางการเมืองตำแหน่งใหญ่ๆ ได้

ในหัวข้อนี้จะพิจารณาบริบทของตัวผู้นำทั้งสองคนออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

- 1) ความรู้
- 2) ความสามารถและประสบการณ์การทำงาน
- 3) บุคลิกและลักษณะนิสัย

3.4.1 ฮัน มยองชุก

1) ความรู้

เมื่อกล่าวถึงการศึกษาของฮัน มยองชุกนั้น เธอได้รับการศึกษาอย่างดีมาโดยตลอด ซึ่งถึงแม้ว่าเธอจะเกิดและเติบโตมาในช่วงที่ประเทศเกาหลีประสบปัญหาความยากจน แต่เธอก็ได้รับการศึกษาจนสามารถ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและวรรณคดีฝรั่งเศสที่ Ewha Womans University ในกรุงโซลได้สำเร็จ ปี 1970 เธอเริ่มต้นทำงานที่วิทยาลัยคริสเตียน ซึ่งเป็นสถาบันที่จัดตั้งโดยกลุ่มนักกิจกรรมและผู้นำทางศาสนาเพื่อจัดโครงการศึกษาให้กับชาวเกาหลี และกลุ่มคนงานในเมือง แต่รัฐบาลของประธานาธิบดีปาร์คจึงสั่งให้วิทยาลัยคริสเตียนแห่งนี้สนับสนุนเกาหลีเหนือ และจับกุมคุมขังกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน โดยที่เธอเป็นหนึ่งในจำนวนผู้ถูกจับกุม เธอถูกคุมขังอยู่ถึง 2 ปี (ระหว่างปีพ.ศ.1979-1981) หลังจากได้รับอิสรภาพ เธอได้เข้าศึกษาต่อสาขาสตรีศึกษาที่ Ewha Womans University (นิตยสารฟรอปส์, 2549 อ้างถึงในสุภัตรา ภูมิประภาศ, 2549)

2) ความสามารถและประสบการณ์การทำงาน

ปี 1986 ฮัน มยองซุก ทำงานเป็นอาจารย์และนักวิชาการด้านสตรีศึกษาในสถาบันหลายแห่งรวมทั้งที่ Ewha Womans University ในปี 1989 เธอดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการพิเศษเพื่อแก้ไขกฎหมายครอบครัว และประธานสมาคมผู้หญิงเกาหลี และได้รับเลือกเป็นประธานเครือข่ายผู้หญิงเกาหลีระหว่างปี 1990 – 1994

เส้นทางสู่ทำเนียบรัฐบาลของฮัน มยองซุกนั้นเริ่มต้นขึ้นในปี 2000 เมื่อเธอได้รับเลือกเป็นสมาชิกสมัชชาแห่งชาติ ซึ่งเธอมีบทบาทสำคัญในการผลักดันและร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิสตรี เช่น กฎหมายประกันการจ้างงานของแรงงานหญิงที่ตั้งครรภ์ และการขยายเวลาลาคลอด ปี 2001 ได้รับแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีคนแรกของกระทรวงเพื่อความเสมอภาคระหว่างเพศ และระหว่างปี 2003 -2004 เธอได้รับตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงสิ่งแวดล้อม

ตำแหน่งทางการเมืองเหล่านี้ถือเป็นเครื่องยืนยันว่าเธอมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ทางด้านการเมือง ซึ่งฮัน มยองซุก กล่าวว่ากุญแจสำคัญที่นำเธอมาถึงจุดนี้ได้ ก็การทำงานหนัก"ดิฉันให้ค่ากับการทำงานหนัก ถ้าคุณทำงานหนักที่สุดเพื่อความเป็นหนึ่ง นั่นคือกุญแจสู่ความสำเร็จ ผู้หญิงต้องเปลี่ยนทัศนคติว่าเราสามารถทำได้แม้เราจะเป็นผู้หญิง ความคิดในเชิงบวกคือกุญแจ" (นิตยสารฟรอนต์, 2549 อ้างถึงในสุภัตรา ภูมิประภาศ, 2549)

3) บุคลิกและลักษณะนิสัย

ฮัน มยองซุกเคยเป็นอาจารย์และนักวิชาการมาก่อน เธอจึงมีบุคลิกที่เรียบง่ายในแบบอาจารย์ เธอวางตัวดีและค่อนข้างจะเรียบร้อย อีกทั้ง ฮัน มยองซุก ยังมีความเป็นผู้นำค่อนข้างสูง เนื่องจากเธอเคยได้ดำรงตำแหน่งประธานเครือข่ายผู้หญิงถึง 4ปีติดต่อกัน จึงมีความสามารถและมีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำ

3.4.2 ปาร์ค กึนฮเย

1) ความรู้

ปาร์ค กึนฮเยเกิดและเติบโตมาในครอบครัวของชนชั้นนำ ซึ่งนั่นส่งผลให้เธอได้รับการศึกษาและการเลี้ยงดูปลูกฝังอย่างดีมาโดยตลอด เธอได้รับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จากมหาวิทยาลัยโซกัง (Sogang University) ในปี ค.ศ. 1974 และได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตศึกษาศึกษาจากมหาวิทยาลัยวัฒนธรรมจีน (Chinese Culture University) ของไต้หวันในปี ค.ศ. 1987 จาก

มหาวิทยาลัยปูคยองแห่งชาติ (Pukyong National University) จากสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเกาหลี (KAIST) ปี 2008 และจาก มหาวิทยาลัยโซกงในปี 2010 (ดำรง ฐานดี, 2556)

2) ความสามารถและประสบการณ์การทำงาน

ปาร์ค กึนฮย เข้าสู่การเมืองด้วยตนเองเมื่อได้รับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภาจากเขต Dalseong ของนครเคจูในปี ค.ศ. 1998 และได้รับเลือกอีกในปี 2000 ปี 2004 และปี 2008 ต่อมา เธอได้เป็นสมาชิกรัฐสภาที่ได้รับการคัดเลือกจากสัดส่วนของพรรคเซนูริ (Saenuri) หรือพรรครัฐบาล ในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. 2012 ความสำเร็จในอาชีพนักการเมืองของเธอจนได้รับการขนานนามว่า “ราชินีแห่งการเลือกตั้ง” นั้น เป็นเพราะพรรค Grand National Party – GNP (พรรคที่เธอสังกัดอยู่ ซึ่งเป็นชื่อเดิมของพรรค) ได้สูญเสียที่นั่งจำนวนมากให้แก่พรรคคู่แข่ง อันเป็นผลมาจากนายลี ฮอยแชง (Lee Hoi-chang) สมาชิกคนสำคัญได้เสนอให้รัฐบาลงมติดอดถอนประธานาธิบดี โรห์ มูเฮียน ออกจากตำแหน่ง แต่ไม่สำเร็จ ประชาชนจึงหันหลังให้พรรคจนพ่ายแพ้อย่างย่อยยับในการเลือกตั้งทั่วไปในปี ค.ศ. 2004 เธอจึงเข้าดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าพรรค (ระหว่างปี 2004-2006) และสามารถเอาชนะการเลือกตั้งทั่วไปปี 2006 อย่างท่วมท้น อีกทั้งเธอยังนำพรรคให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งในสภาท้องถิ่นทั่วประเทศอีกด้วย ผลแห่งชัยชนะครั้งนั้นทำให้เธอได้รับการยกย่องจากสมาชิกของพรรค ในปี 2011 พรรค GNP ได้เปลี่ยนชื่อเป็น Saenuri หรือแปลว่า พรรคแนวร่วมใหม่และเลือกปาร์ค กึนฮยให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าพรรคอีกวาระหนึ่ง (ดำรงตำแหน่งระหว่าง 17 ธันวาคม 2011 ถึง 15 พฤษภาคม 2012) เธอได้นำพาพรรคเอาชนะการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนเมษายน 2012 ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี 2012 ปาร์ค กึนฮยได้เสนอตัวเข้ารับเลือกเป็นตัวแทนพรรค Saenuri เพื่อเข้าชิงตำแหน่งประมุขของประเทศอีกครั้ง ในคราวนี้ เธอได้รับการสนับสนุนจากการเลือกตั้งขั้นต้นของพรรค และเป็นตัวแทนที่ได้รับการสนับสนุนสูงกว่าผู้สมัครชิงประธานาธิบดีคนอื่นๆ ก่อนการเลือกตั้งนั้น ได้มีการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชน พบว่า ร้อยละ 40 ของผู้หญิงเกาหลีจะเลือกปาร์ค กึนฮย และเมื่อถามถึงความรู้สึกของผู้หญิงแต่ละคน คิม โซย็อง วัย 29 แม่ค้า ในกรุงโซลตอบว่า เธอชอบปาร์ค กึนฮย มากกว่าผู้สมัครคนอื่น ทั้งนี้มิใช่เพราะเธอเป็นผู้สมัครสตรีเท่านั้น แต่เธอ มีประสบการณ์ทางการเมืองมากกว่า และยังคงพิสูจน์ถึงความสำเร็จมาแล้วหลายครั้ง จึงเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหนือกว่าผู้สมัครคนอื่น และ

ศาสตราจารย์ฮาหับ ซุงเด็ก จากมหาวิทยาลัยเกาหลี กล่าวว่า ปาร์ค กึนฮเย ได้รับการสนับสนุนทางการเมืองทั้งจากผู้ชายและผู้หญิงมานานหลายปีแล้ว เพราะเธอได้พิสูจน์แล้วว่า เธอเป็นคนที่สามารถพึ่งพาได้ และในการเลือกตั้งวันที่ 19 ธันวาคม ปี 2012 ปาร์ค กึนฮเย ก็สามารถชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดีได้ในที่สุด สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องยืนยันได้อย่างดีว่าเธอมีความสามารถและมีประสบการณ์การทำงานในด้านการเมืองที่สูง (ดำรง ฐานดี, 2556)

3) บุคลิกและลักษณะนิสัย

ปาร์ค กึนฮเยเป็นคนที่มีความทะมัดทะแมงแบบผู้ชาย ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเธออยู่ในครอบครัวที่มีบิดาเป็นประธานาธิบดีที่ปกครองด้วยระบบเผด็จการทหาร จึงทำให้เธอคลุกคลีกับสภาพแวดล้อมเช่นนั้นมาตั้งแต่เยาว์ เธอค่อนข้างจะนิ่งและดูน่าเกรงขาม นอกจากนี้ปาร์ค กึนฮเยยังมีความมุ่งมั่นและความพยายามสูง เธอเป็นนักปราชัยที่ดี อีกทั้งยังมีความเป็นผู้นำที่สูงมากสังเกตได้จากการที่เธอสามารถพองค์กรให้ประสบความสำเร็จได้หลายต่อหลายครั้ง และจากความสามารถและความเป็นผู้นำของเธอจึงทำให้เธอได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคถึงสองวาระด้วยกัน ซึ่งเป็นเรื่องยากมากที่ผู้หญิงจะขึ้นมาปกครองผู้ชาย

บริบททั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้นถือเป็นบริบทที่สำคัญอย่างยิ่งที่สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้หญิงสามารถถูกรวมเข้าไปอยู่ในพื้นที่ทางการเมือง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เดิมเคยเป็นของผู้ชายมาก่อน

บทที่ 4

ความเป็นผู้หญิงในการเมือง

ในบทที่ 4 นี้ จะศึกษาเกี่ยวกับความเป็นผู้หญิงในการเมืองของ ฮัน มยองชุก และ ปาร์ค กึนฮเย จากการศึกษาพบว่า ความเป็นผู้หญิงในการเมืองของฮัน มยองชุก และปาร์ค กึนฮเย เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้หญิงชนชั้นนากลางกลายเป็นที่ยอมรับและได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งผู้นำประเทศ

4.1 ความเป็นผู้หญิงในการเมือง

ผู้คนส่วนใหญ่มักยึดติดกับภาพลักษณ์ของผู้หน้าที่คิดว่าต้องมีบุคลิกลักษณะที่ทะมัดทะแมงแบบผู้ชายและมองว่าผู้หญิงมีลักษณะทางกายภาพและบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมและไม่เอื้ออำนวยต่อการเป็นผู้หน้าที่ดีและผู้คนในสังคมส่วนใหญ่ยังคงตัดสินจากภายนอก นักการเมืองหญิงที่รักสวยรักงาม ไม่กล้าเผชิญหน้ากับความลำบาก ไม่มีความกล้าที่จะตัดสินใจหรือทำเรื่องที่เกี่ยวข้องแบบผู้ชาย มักถูกมองในแง่ลบเสมอ คนส่วนใหญ่จึงปรารถนาให้ผู้นำหญิงมีลักษณะและท่าทางในการทำงานแบบผู้ชาย ดังนั้นเมื่อผู้หญิงต้องการที่จะต่อสู้เพื่อให้ตัวเองถูกรวมเข้าสู่ระบบการเมือง ผู้หญิงจึงต้องต้องแข่งขันและทำงานในบริบทที่วิถีปฏิบัติ กติกาและภาษาที่ใช้ในนั้นถูกกำหนดโดยผู้ชาย(ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์, 2555) ผู้หญิงในระบบการเมืองจึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และรับกติกาและหลักการแบบผู้ชาย เพื่อที่จะสามารถ สู้กับผู้ชาย ได้และเป็นที่ยอมรับ ซึ่งนั่นหมายความว่าผู้หญิงต้องกลายเป็นผู้ชายเพื่อจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งในบทนี้ พบว่าผู้หญิงที่อยู่ในพื้นที่ทางการเมืองมี 4 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การแต่งกายและทรงผม คือ การแต่งกายที่สุภาพในแบบผู้ชาย และทรงผมที่เรียบร้อย (ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์,2555)
2. บุคลิกภาพ คือ บุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือและน่าเกรงขามในแบบผู้ชาย (ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์,2555)
3. การพูดจา คือ ลักษณะการพูดที่สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้ฟังได้ ความสามารถในการพูดเพื่อแสวงหาการสนับสนุนจากมวลชน ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับนักการเมือง และ

ถือเป็นลักษณะที่ดีของการเป็นผู้นำ (มองเต พลามเมอร์และ วิลเลียม ทอมป์สัน อ้างถึง
ในประทีป จงสืบธรรม, 2529

4. การตัดสินใจ คือ ต้องเป็นคนที่แน่วแน่และ ตัดสินใจอย่างเฉียบขาดจับใจ พร้อมทั้งจะ
ตัดสินใจในกรณีที่มีความเสี่ยง (โตมร สุขปรีชา , 2554 อ้างถึงในมูลนิธิโชนันเบิ้ลล์ ,
2556)

4.2 ความเป็นผู้หญิงในการเมืองของฮัน มยองชุก และ ปาร์ค กึนฮเย

จากลักษณะทั้ง 4 ลักษณะที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้นเราก็จะนำมาวิเคราะห์ความเป็นผู้หญิงใน
การเมืองของฮัน มยองชุก และปาร์ค กึนฮเย โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 ฮัน มยองชุก กับความเป็นผู้หญิงในการเมือง

รูปที่ 1 : ฮัน มยองชุก

ที่มา ; <http://news.tf.co.kr/read/ptoday/1571987.htm>

การแต่งกายและทรงผม เมื่อพิจารณาการแต่งกายและทรงผมของฮัน มยองชุกนั้น จะเห็น
ได้ว่าเธอมีทรงผมที่สั้นและเรียบร้อย มักแต่งกายด้วยชุดที่สุภาพและเรียบง่าย

บุคลิกภาพ ฮัน มยองซุก มีบุคลิกภาพที่น่านับถือในแบบของอาจารย์และนักวิชาการ ค่อนข้างนิ่งและเรียบร้อย เธอมีลักษณะการวางตัวที่ดีเมื่อต้องพบปะกับผู้คนในที่สาธารณะ จึงทำให้เธอเป็นที่รักของประชาชน

การพูดจา ฮัน มยองซุกมีทักษะในการพูดที่ดี เนื่องจากเธอเคยดำรงตำแหน่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อความเสมอภาคทางเพศและครอบครัว และตำแหน่งรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม ด้วยงานของเธอ จึงทำให้เธอต้องพบปะผู้คนและกล่าวปราศรัยอยู่เสมอ อีกทั้งเธอยังเคยเป็นอาจารย์และนักวิชาการจึงทำให้เธอมีทักษะการพูดที่ดี

การตัดสินใจ ฮัน มยองซุก เป็นคนแน่วแน่และมีเป้าหมายในการทำงานที่แน่ชัด และเธอยังคงมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อสิทธิสตรีอย่างต่อเนื่อง แม้เธอจะเคยถูกคุมขังเพราะทำงานเกี่ยวกับด้านสตรีที่ถูกกล่าวหาว่าช่วยสนับสนุนเกาหลีเหนือก็ตาม

4.2.2 ปาร์ค กึนฮเย กับความเป็นผู้หญิงในการเมือง

รูปที่ 2 : ปาร์ค กึนฮเย

ที่มา : <http://m.zum.com/news/home/7682178>

การแต่งกายและทรงผม ปาร์ค กึนฮเยมักแต่งกายด้วยชุดที่สุภาพและเรียบร้อย เธอไว้ผมยาวแต่เก็บรวบอย่างเรียบร้อย ปาร์ค กึนฮเย มักจะสวมกางเกงมากกว่ากระโปรง จนในการหาเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี 2012 เธอจึงถูกนาย มุน แจอิน โจมตีเรื่องกายแต่งกายว่าไม่น่าจะเรียกเธอว่าผู้หญิง เพราะไม่ชอบสวมกระโปรงเลย

บุคลิกภาพ ปาร์ค กีนฮย เป็นคนที่ค่อนข้างนิ่งสงบแต่ก็ดูน่าเกรงขาม มีบุคลิกที่น่านับถือ และมีการวางตัวที่ดีเสมอเมื่อต้องพบปะกับผู้คนในที่สาธารณะ อีกทั้งยังเป็นคนที่มีความมุ่งมั่นและความพยายามสูง

การพูดจา ปาร์ค กีนฮย มีทักษะในการพูดอย่างยอดเยี่ยม ในการปราศรัยเพื่อหาเสียงเธอมีทักษะพิเศษที่สามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้ฟังได้ จนทำให้เธอชนะการเลือกตั้งหลายครั้งจนได้รับฉายาว่า ราชนิแห่งการเลือกตั้ง

การตัดสินใจ ปาร์ค กีนฮย มีนโยบายที่ชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น นโยบาย ที่เกี่ยวกับเกาหลีเหนือ โดยเธอจะเปิดการเจรจากับผู้นำเกาหลีเหนือหากจะช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างเหนือกับเกาหลีใต้ดีขึ้น แต่จะตอบโต้ทันทีและหนักหน่วงหากเกาหลีเหนือยั่วยุทางการทหาร อีกทั้งจะตรวจสอบความโปร่งใสในด้านการให้ความช่วยเหลือ เธอเรียกร้องให้เกาหลีเหนือยุติการทดลองยิงขีปนาวุธและทดลองระเบิดนิวเคลียร์ โดยจะให้ความช่วยเหลือเกาหลีเหนือในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเป็นการตอบแทน

จากการศึกษาความเป็นผู้นำในการเมืองและความเป็นผู้นำในการเมืองของผู้นำหญิงทั้งสองนั้น ทำให้ทราบว่า การที่ผู้หญิงก้าวเข้ามาอยู่ในพื้นที่ของผู้ชาย ผู้หญิงจึงจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนตัวเองให้รองรับกับกติกาที่ผู้ชายเป็นผู้สร้าง และเพื่อให้ตนเองสามารถต่อสู้กับผู้ชายและเป็นที่ยอมรับในพื้นที่สาธารณะ ผู้หญิงจึงจำเป็นที่จะต้องเป็นผู้ชายทั้งการแต่งกาย ทรงผม บุคลิกภาพ รวมไปถึงการพูดจาและการตัดสินใจ ซึ่งลักษณะที่ได้กล่าวมาข้างต้นของทั้งฮัน มยองซุก และ ปาร์ค กีนฮย นั้น เป็นลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้ทั้งสองเป็นที่ยอมรับและได้รับความไว้วางใจให้ดำรงตำแหน่งผู้นำ ลักษณะดังกล่าวและบุคลิกภาพของผู้นำถือเป็นส่วนสำคัญอย่างมากในการตัดสินใจเลือกลงคะแนนนอกเหนือจากนโยบายและปัจจัยด้านอื่นๆที่คนพึงพอใจ ผู้คนส่วนใหญ่มักต้องการผู้นำหญิงที่มีบุคลิกลักษณะและท่าทางที่ดูน่าไว้วางใจและเป็นที่ยอมรับ

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นพบว่า ฮัน มยองซุกและปาร์ค กีนฮย ลักษณะของการแต่งกาย ทรงผม ทักษะการพูด และการตัดสินใจที่คล้ายคลึงกัน แต่ปาร์ค กีนฮย จะมีบุคลิกที่ค่อนข้างเงียบขรึมกว่า และนิยมใส่กางเกงมากกว่าใส่กระโปรง มีลักษณะที่คล้ายผู้ชายมากกว่า อีกทั้งยังมีทักษะการพูดโน้มน้าวใจมวลชนได้ดีกว่าฮัน มยองซุกอีกด้วย

เมื่อพิจารณาจากบริบททั้งหมดที่กล่าวมา แสดงให้เห็นได้เป็นอย่างดีว่าสถานภาพของ
ผู้หญิงเกาหลีได้รับการพัฒนาอย่างมาก โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่
ค่อนข้างเป็นประเด็นที่นักสิทธิสตรีให้ความสนใจมาโดยตลอดนั้นก็ได้ออกพัฒนาให้เข้าไปในทางที่
ดีขึ้น จากเดิมที่ตัวเลขของนักการเมืองเกาหลีที่เป็นสตรีนั้นค่อนข้างจะน้อยเมื่อเทียบกับนักการเมือง
ที่เป็นผู้ชาย แต่ปัจจุบันตัวเลขของนักการเมืองสตรีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการที่ฮัน มยองชุก
ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของเกาหลีได้ และต่อมา ปาร์ค กึนฮเย ก็ได้รับ
ความไว้วางใจจากประชาชนให้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีหญิงคนแรกของเกาหลีได้นั้นก็แสดง
ให้เห็นว่าสังคมเกาหลีได้ไต่ยอมรับบทบาทของผู้หญิงในเวทีการเมืองแล้ว

บทที่ 5

สรุปผล

จากการศึกษาพบว่า การที่ผู้หญิงเกาหลีสามารถเข้ามามีบทบาทในทางการเมืองได้นั้น เกี่ยวข้องกับกระแสโลก หรือบริบทภายนอกประเทศที่เปลี่ยนไป และส่งผลต่อบริบทภายในประเทศ ซึ่งมีส่วนทำให้ผู้หญิงสามารถเข้าไปอยู่ในพื้นที่การเมืองได้ ประเทศเกาหลีได้นั้นถือได้ว่าเป็น ประเทศหนึ่งที่สถานภาพของผู้หญิงเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก จากเดิมที่เคยเป็นสังคมที่ยึดถือเรื่อง ชายเป็นใหญ่อย่างเคร่งครัด กลับกลายมาเป็นสังคมที่ผู้หญิงสามารถดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุดของประเทศได้ ซึ่งนอกเหนือจากบริบทภายนอกประเทศที่เป็นตัวกระตุ้นแล้ว การที่เกิดขบวนการ เคลื่อนไหวภายในประเทศ การที่ผู้หญิงจำนวนมากเข้าร่วมขบวนการ และการต่อสู้เพื่อความเสมอภาคทางเพศของผู้หญิง ก็ล้วนมีส่วนทำให้สถานภาพของผู้หญิงเกาหลีได้รับการพัฒนาถึงขีดสุด

แต่จากการศึกษาพบว่า การที่ผู้หญิงจะสามารถก้าวเข้าสู่เส้นทางทางการเมืองได้นั้นยังต้องมี ผู้ชายไม่ว่าจะเป็นสามี บิดา หรือน้องชาย ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการเมืองคอยสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง เช่น ฮัน มยองซุก เริ่มสนสนใจการเมืองและการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคมและการเมืองเมื่อ เธอได้แต่งงานกับสามีที่เป็นนักเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย ส่วนปาร์ค กึนฮเย นั้นมีบิดาเป็นอดีต ประธานาธิบดีที่มีชื่อเสียงมาก ซึ่งเป็นผู้ที่พลิกโฉมประเทศเกาหลีได้จากประเทศล้าหลังให้กลายเป็น ประเทศอุตสาหกรรมอันดับต้นๆของโลก

อนึ่ง การที่ปาร์ค กึนฮเยได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สูงกว่า ฮัน มยองซุก แม้ว่าทั้งสอง จะมีความเป็นผู้หญิงในการเมืองที่คล้ายคลึงกันนั้น แต่เมื่อเทียบกับความสามารถและประสบการณ์ ทางการเมือง ปาร์ค กึนฮเย มีผลงานทางด้านการเมืองที่โดดเด่นกว่า เป็นที่ยอมรับของประชาชนและ นักการเมืองแนวหน้าของประเทศมากกว่า อีกทั้งเธอยังมีความรู้ความสามารถมากกว่า เนื่องจากเธอ มาจากครอบครัวชนชั้นสูง จึงได้รับการสนับสนุนด้านการศึกษาอย่างดี และได้รับการปลูกฝัง ทางด้านการเมืองมาตั้งแต่เด็ก ทำให้เธอสามารถปรับตัวและรับกติกาของผู้ชายได้ดีกว่า จึงทำให้ เธอสามารถก้าวไปสู่ตำแหน่งที่สูงกว่า ฮัน มยองซุก ได้

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ผู้หญิงเกาหลีจะถูกรวมเข้าไปอยู่ในพื้นที่ทางการเมือง แต่ผู้หญิงเกาหลีก็ยังคงอยู่ภายใต้อำนาจของสังคมชายเป็นใหญ่ ดังเห็นได้จากการที่ผู้หญิงต้องรับกติกางานแบบผู้ชาย การที่ผู้หญิงต้องมีลีลาการทำงานและแต่งตัวคล้ายผู้ชาย สิ่งเหล่านี้บ่งบอกได้อย่างชัดเจนว่าสังคมเกาหลียังคงไม่หลุดพ้นจากสังคมที่ชายเป็นใหญ่อย่างสมบูรณ์

บรรณานุกรม

1. สื่อสิ่งพิมพ์

- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2555). เล่าเรื่องเบื้องต้น สตรีศึกษา สตรีนิยม. ม.ป.ท.: วนิดาการพิมพ์
- ตาลัศมา จุลเพชร. (2548). บทบาทผู้นำสตรีในการปกครองท้องถิ่น กรณีศึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
- ณัฐนรี ศรีทอง. (2552). การเพิ่มศักยภาพภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- ดวงธิดา รามสวรรค์. (2537). 20 สตรีผู้เป็นสัญลักษณ์แห่งยุคศตวรรษที่ 20. กรุงเทพฯ: แพร่ธรรมสำนักพิมพ์
- ดวงพร พัดตพงษ์. (2553). ความเป็นสตรีกับการเป็นผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น กรณีศึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ดำรงค์ ฐานดี. (2546). สังคมและวัฒนธรรมเกาหลี เรื่องการเมืองเกาหลี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประทีป จงสืบธรรม. (2529). ผู้นำสตรีในการปกครองท้องถิ่นของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
- มนตรีรา จุฑะพุทธิ. (2546). บันทึกเสวีสาวเกาหลี. ม.ป.ท.: แปลนพรีนติ้ง
- รุ่งเรือง ปรีชากุล. (2522). มาร์กาเร็ต แทชเชอร์ สตรีเหล็กไหลของอังกฤษ. กรุงเทพฯ: ก้าวแรก
- วันทนีย์ สาลิกะสิน. (2543). สังคมสงเคราะห์แนวสตรีนิยม : ทฤษฎีและการปฏิบัติงาน . กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2545). สตรีนิยม ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ
- วิระดา สมสวัสดิ์. (2549). นิติศาสตร์แนวสตรีนิยม. เชียงใหม่: วนิดาเพลส
- วิริยาภรณ์ จุณหะวิฑยะ. (2554). สุดยอดผู้นำ (คนแรก) ทั่วโลก. กรุงเทพฯ: ก้าวแรก
- สุชาดา ทวีสิทธิ์. (2547). เพศภาวะ การทำทายร้าย การค้นหาตัวตน. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง

2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- ชลิดาภรณ์ ต่งสัมพันธ์. (2555). ป่าภูทอก จากหลังบ้านนายกฯหญิง ความเป็นหญิง พื้นที่ทางการเมืองและสังคม. เข้าถึงเมื่อ 26 ตุลาคม 2558. เข้าถึงได้จาก [http://www.prachatai3.info/journal/2012/01/38617?utm_source=feedburner&utm_medium=email&utm_campaign=Feed%3A+prachatai+\(%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B9%84%E0%B8%97+Prachatai.com\)](http://www.prachatai3.info/journal/2012/01/38617?utm_source=feedburner&utm_medium=email&utm_campaign=Feed%3A+prachatai+(%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B9%84%E0%B8%97+Prachatai.com))
- คำรงค์ ฐานดี. (2556). พัฒนาการทางการเมืองของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี. เข้าถึงเมื่อ 15 มีนาคม 2559. เข้าถึงได้จาก http://www3.ru.ac.th/korea/korean_wave_th/kwave19.pdf
- มูลนิธิไฮนริค เบิลล์. (2556). วาทกรรมการเมืองเพศสภาพในการเมืองไทย – การเมืองของเพศสภาพ. เข้าถึงเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงได้จาก <https://th.boell.org/th/2013/10/15/waathkrmeruengephssphaaphainkaaremuuengaithy-kaaremuuengkhngephssphaaph>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมออนไลน์. (2558). จักรพรรดินีมัยย่องซ็อง. เข้าถึงเมื่อ 18 กันยายน. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%9E%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%94%E0%B8%B4%E0%B8%99%E0%B8%B5%E0%B8%A1%E0%B8%A2%E0%B9%87%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%8B%E0%B9%87%E0%B8%AD%E0%B8%87>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมออนไลน์. (2559). ฮัน มยองชุก. เข้าถึงเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2559 เข้าถึงได้จาก <https://ko.wikipedia.org/wiki/%ED%95%9C%EB%AA%85%EC%88%99>
- สุกัญญา อินตะ โดด. การวิเคราะห์บทบาทของผู้หญิงในละครเรื่อง แดจังกึม (จอมนางแห่งวังหลวง ตามแนวคิดสตรีนิยม. (2550). อ้างถึงใน สมเกียรติ ตั้งมโน. (2550). แนวคิดและขบวนการสตรีสตรีในเกาหลีใต้ (ตอนที่2). เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://v1.midnightuniv.org/midnight2544/0009999571.html>
- สุภัตรา ภูมิประภาส. (2549). ผู้หญิง เพศสภาพ การเมือง : เรื่องชวนตกใจเถียง. เข้าถึงเมื่อ 3 มีนาคม 2559 เข้าถึงได้จาก <http://www.prachatai.com/journal/2006/09/9586>
- Ruji. (2552). ที่มาและความหมายของคำว่า ฝ่ายซ้าย-ฝ่ายขวา. เข้าถึงเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2559 เข้าถึงได้จาก <https://th.answers.yahoo.com/question/index?qid=20090124105241AArIHwq>

ภาคผนวก

อัตชีวประวัติ สัน มยองซุก

นางสัน มยองซุก เกิดเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 1944 เคยถูกจำคุกเมื่อปี 1979-1981 หลังเธอยอมรับว่าเธอได้เข้าร่วมการอบรมการเรียนการสอนแนวความคิดคอมมิวนิสต์ให้กับแรงงานเกษตรกรและผู้หญิงที่มีรายได้น้อย หลังออกจากคุก เธอได้เข้าร่วมกิจกรรมในระบอบประชาธิปไตย และก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งทางการเมืองที่สูงขึ้นเรื่อยๆ

ในปี 1999 สัน มยองซุกได้เข้าร่วมสภาแห่งชาติเพื่อการเมืองใหม่ ต่อมาในปี 2000 เธอได้รับเลือกเป็นสมาชิกของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเกาหลี สัน มยองซุก เคยเป็นรัฐมนตรีมาแล้วถึง 2 สมัย คือดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อความเสมอภาคทางเพศและครอบครัว ในสมัยรัฐบาลของประธานาธิบดี คิม แดจุง เมื่อปี 2001 ซึ่งเป็นตำแหน่งที่เพิ่งแต่งตั้งขึ้นมาใหม่ และ สัน มยองซุก เป็นนักการเมืองคนแรกที่ได้ดำรงตำแหน่งนี้

ต่อมาในปี 2003 สัน มยองซุกได้รับการโยกย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมในสมัยรัฐบาลของประธานาธิบดี โรห์ มูเฮียน ทำให้เธอมีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับการปรับปรุงสิทธิของผู้หญิง การปกป้องสิ่งแวดล้อมและประชาธิปไตยมานานกว่า 30 ปี สัน มยองซุก จึงได้รับความนิยมนอกจากพรรคร่วมรัฐบาลและได้รับการยอมรับจากสมาชิกของพรรคแกนเนชั่นแนล ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านหัวอนุรักษ์นิยม

สัน มยองซุก ได้รับการสนับสนุนจากประธานาธิบดีโรห์ มูเฮียน ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของประเทศแทนนาย ลี แชฮาน ที่ลาออกไป สัน มยองซุกได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของประเทศเกาหลีใต้ เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2006 เธอได้กลายมาเป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของประเทศเกาหลีใต้ หลังจากก่อนหน้านี้เคยมีการเสนอชื่อผู้หญิงขึ้นดำรงตำแหน่งนี้เมื่อปี 2002 แต่ไม่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐบาล

สัน มยองซุก ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีระหว่างปี 2006-2007 ภายใต้อำนาจของประธานาธิบดี โรห์ มูเฮียน ซึ่งกระโดดลงจากหน้าผาฆ่าตัวตาย หลังจากเผชิญกับแรงกดดัน เมื่อสมาชิก

ครอบครัวของเขาถูกกล่าวหาว่ารับเงินสินบนราว 600 ล้านบาท จากนักธุรกิจชั้นนำคนหนึ่งหวังจะได้สัญญาจ้างโครงการจากรัฐ

นักวิจารณ์ทางการเมืองกล่าวว่า สาเหตุที่ ฮัน มยองชุก ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2007 เป็นเพราะเธอขาดเสียงสนับสนุนหลักอย่างประธานาธิบดีโรห์ มูเฮียน บ้างก็บอกว่าเป็นเพราะข่าวอื้อฉาวว่าเธอมีความสนิทสนมกับนักธุรกิจที่เคยก่อคดีทางอาญา

อัทชีวประวัติ ปาร์ค กึนเฮ

ปาร์ค กึนเฮ เป็นบุตรของอดีตประธานาธิบดีปัก จุงฮี กับนางยูก ยังชู เกิดเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1952 ที่นครแดกู (Daegu) มีน้องชายชื่อ ปัก จีแมน และน้องสาวชื่อ ปัก ไชวยอง ปาร์ค กึนเฮ ครอบความเป็นโสดมาจนถึงปัจจุบัน เธอได้รับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จากมหาวิทยาลัยโซกัง (Sogang University) ในปี ค.ศ. 1974 และได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยวัฒนธรรมจีน (Chinese Culture University) ของไต้หวันในปี ค.ศ. 1987 จากมหาวิทยาลัยปูคยองแห่งชาติ (Pukyong National University) จากสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเกาหลี (KAIST) ปี 2008 และจาก มหาวิทยาลัยโซกังในปี 2010 เมื่อบิดาเป็นอดีตประธานาธิบดี เธอจึงคุ้นเคยและดำรงตำแหน่งทางการเมืองมานานตั้งแต่ ครั้งมารดาเสียชีวิต (เมื่อสังหารชื่อ มุน เซกวาง ชาวญี่ปุ่นเชื้อสายเกาหลีซึ่งเป็นสมาชิกสมาคมคน เกาหลีในญี่ปุ่น ได้รับการบงการจากรัฐบาลเกาหลีเหนือให้สังหารประธานาธิบดี แต่พลาดไปถูก ภรรยา) ที่โรงละครแห่งชาติในกรุงโซลเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 1974 เธอจึงต้องทำหน้าที่เป็น สุภาพสตรีหมายเลขหนึ่งของประเทศแทนจนถึงปี 1979 เมื่อบิดาถูกสังหาร (เมื่อสังหารชื่อคิม แจกิว เป็นหัวหน้าองค์กรสืบราชการลับ) เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม ค.ศ. 1979 ทั้งนี้เพราะกลุ่มฝ่ายค้านได้ กล่าวหาว่า ปัก จุงฮี ได้ใช้อำนาจกดขี่จำขังและสังหารผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล รวมทั้งละเมิดสิทธิ มนุษยชนอย่างรุนแรง เพียงเพื่อจะได้ครอบครองอำนาจและพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางที่ตนวางไว้ เท่านั้น เธอก้าวเข้าสู่ถนนการเมืองด้วยตนเองเมื่อได้รับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภาจากเขต Dalseong ของนครแดกูในปี ค.ศ. 1998 ด้วยคะแนนเสียงร้อยละ 51.5 และได้รับเลือกอีกในปี 2000 ปี 2004 และปี 2008 ด้วยเสียงสนับสนุนร้อยละ 61.4 ร้อยละ 70.0 และร้อยละ 88.57 ตามลำดับ ต่อมา เธอได้ เป็นสมาชิกรัฐสภาที่ได้รับการคัดเลือกจากสัดส่วนของพรรคเซนูริ (Saenuri) หรือพรรครัฐบาลใน การเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ

เดือนเมษายน ค.ศ. 2012 ความสำเร็จในอาชีพนักการเมืองของเธอจนได้รับการขนานนามว่า “ราชินีแห่งการเลือกตั้ง” นั้น เป็นเพราะพรรค Grand National Party – GNP (พรรคที่เธอสังกัดอยู่ ซึ่งเป็นชื่อเดิมของพรรค) ได้สูญเสียที่นั่งจำนวนมากให้แก่พรรคคู่แข่ง อันเป็นผลมาจากนายลี ฮอยเซียง (Lee Hoi-chang) สมาชิกคนสำคัญได้เสนอให้รัฐสภาลงมติถอดถอนประธานาธิบดี โรห์ มูเฮียน ออกจากตำแหน่ง แต่ไม่สำเร็จ ประชาชนจึงหันหลังให้พรรคจนพ่ายแพ้อย่างย่อยยับในการเลือกตั้งทั่วไปในปี ค.ศ. 2004 เธอจึงเข้าดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าพรรค (ระหว่างปี 2004-2006) และสามารถเอาชนะการเลือกตั้งทั่วไปปี 2006 อย่างท่วมท้น โดยสมาชิกพรรคได้รับการเลือกตั้งถึง 121 ที่นั่งทั้งๆ ที่ชื่อเสียง ของพรรคถูกมองไปในทางลบอันเป็นผลมาจากการกล่าวหาประธานาธิบดี ช่างตัน อีกทั้งเธอยังนำพรรคให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งในสภาท้องถิ่นทั่วประเทศอีกด้วย ผลแห่งชัยชนะครั้งนั้นทำให้เธอได้รับการยกย่องจากสมาชิกของพรรค อย่างไรก็ตาม ในขณะที่กำลังหาเสียงอยู่นั้น นายจี ชัง โฮ (Ji Chung-ho) วัย 50 ปี ได้ใช้มีดปาดใบหน้าของเธอเป็นแผลกรรจรรย์าว 11 เซนติเมตร ต้องเย็บ ถึง 60 เข็ม ในที่สุดเธอก็ปลอดภัย ปาร์ค กินฮเย 2007 ซึ่งเธอได้รับการสนับสนุนในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนจากหลายสำนักว่า น่าจะได้เป็นตัวแทนของพรรค แต่เธอก็พลาดหวังเมื่ออดีตนักรุกขที่ได้รับความนิยมสำเร็จและเคยเป็น นายกรัฐมนตรีกรุงโซล ชื่อ นายลี เมียงบักได้รับเลือกในการเลือกตั้งขั้นต้น (primary election) ของ พรรค อีกทั้งยังได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี จากนั้นพรรค GNP ก็ประสบปัญหา ในการแบ่งขั้วระหว่างสมาชิกที่สนับสนุนปาร์ค กินฮเยและกลุ่มสนับสนุนประธานาธิบดีลี เมียงบัก จน มีการแยกออกมาตั้งพรรคใหม่ แต่ปาร์ค กินฮเยยังคงสังกัดอยู่ในพรรคเดิม ในที่สุดสมาชิกพรรคที่ลาออกไปก็กลับมาอยู่กับพรรค GNP อีกครั้งในปี 2011 พรรค GNP ได้เปลี่ยนชื่อเป็น Saenuri หรือแปลว่า พรรคแนวร่วมใหม่และเลือกปาร์ค กินฮเยให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าพรรคอีกวาระหนึ่ง (ดำรงตำแหน่งระหว่าง 17 ธันวาคม 2011 ถึง 15 พฤษภาคม 2012) เธอได้นำพาพรรคเอาชนะการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนเมษายน 2012 โดยได้รับ เลือกถึง 152 ที่นั่งมากกว่าพรรคฝ่ายค้าน ทั้งๆ ที่มีการคาดการณ์กันว่า พรรค Saenuri จะได้รับเลือกไม่ถึง 100 ที่นั่ง จึงมีการตั้งสมญานามของเธอว่า “การกลับมาอีกครั้งของราชินีการเลือกตั้ง” โดย สื่อมวลชนได้ออกข่าวว่า ชัยชนะครั้งนี้เป็นเพราะตัวเธอนั่นเอง อย่างไรก็ตาม เธอก็ไม่อาจนำชัยชนะมาสู่การเลือกเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีกรุงโซลของสมาชิกของพรรคได้ ทำให้อิทธิพลความ นิยมในตัวเธอถูกจำกัดลงไประดับหนึ่ง ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี 2012

ปาร์ค กึนฮเยได้เสนอตัวเข้ารับเลือกเป็นตัวแทนพรรค Saenuri เพื่อเข้าชิงตำแหน่งประมุขของประเทศอีกครั้ง ในคราวนี้เธอได้รับการสนับสนุนจากการ เลือกตั้งขั้นต้นของพรรค และเป็นตัวแทนที่ได้รับการสนับสนุนสูงกว่าผู้สมัครชิงประธานาธิบดีคน อื่นๆ ในการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่เพิ่มขึ้นหลายครั้งก่อนการเลือกตั้ง

ปาร์ค กึนฮเย ใช้ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับผู้หญิงกับการเป็นผู้นำประเทศมาใช้ในการหาเสียง โดยเธอกล่าวว่า “ผู้หญิง” เกาหลีมีความรู้ ความสามารถที่จะเป็นผู้นำประเทศ และเธอก็มีคุณสมบัติพร้อมมูลทั้งประสบการณ์ทางการเมืองมานานและเฉียบขาดพอที่จะนำพาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองได้ แต่นายมุนกลับบอกว่า ไม่น่าจะเรียกเธอ ว่าเป็นผู้หญิงเพราะไม่ชอบสวมกระโปรงเลย แต่สวมกางเกงทุกวัน อีกทั้งเธอก็ไม่แต่งงานแม้จะมี อายุกว่า 60 ปี แล้ว การไม่มีครอบครัวก็ยังถือว่า เธอไม่ได้สวมบทบาทของความเป็นผู้หญิง นอกจากนี้ เธอยังถูกกล่าวหาว่า เป็นคนที่เอาแต่ใจตนเองเป็นที่ตั้ง ไม่สนใจการประสานความคิดที่ แตกต่างออกไป รู้จักจักไม่ว่าเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่แล้วจะทำงานระดับประเทศและระดับโลกได้ อย่างไร ปาร์ค กึนฮเย ก็ตอบโต้อย่างทันควันว่าฝ่ายตรงข้ามมุ่งโจมตีเรื่องส่วนตัว และโจมตีความเป็น ผู้หญิงของเธอในทุกเรื่อง อันเป็นสิ่งที่น่าละอายยิ่งในวงการทางการเมือง

การเลือกตั้งในวันที่ 19 ธันวาคม 2012 ผลการนับคะแนนเสียง ปรากฏว่า ปาร์ค กึนฮเย ได้รับเลือกให้เป็นผู้นำสตรี คนแรกใน ประวัติศาสตร์ชาติเกาหลี โดยมีคะแนนเสียงมากกว่านายมุนเจอินไม่มากนัก กล่าวคือ ปักได้ คะแนน 15.77 ล้านเสียงหรือคิดเป็นร้อยละ 51.55 ในขณะที่นายมุนได้คะแนน 14.69 ล้านเสียงหรือ ร้อยละ 48.02

การเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งนี้เป็นบทพิสูจน์อีกครั้งหนึ่งว่าผู้หญิงเกาหลีได้สร้างประวัติศาสตร์หน้าใหม่ในสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ด้วย การได้รับความไว้วางใจจากผู้มีสิทธิออกเสียงมากกว่าครั้งที่เลือกให้เธอเป็นประธานาธิบดี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล นางสาวณัฏฐา ปลื้มบุญ

รหัสนักศึกษา 05550653

สาขาวิชา เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์

ที่อยู่ 70 หมู่ 8 ตำบลงอบ อำเภอกู่ซำ จังหวัดน่าน

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 98 จังหวัดน่าน

พ.ศ. 2555 สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนวัดรางบัว กรุงเทพมหานคร